

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE C

Ilustrati:

Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primeren popust.

Poručna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna petlitvrsta po 2 vln.

Poslano:

enostolpna petlitvrsta po 40 vln.

Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bozn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Viribus unitis.

Vedno kadar je treba vršiti dolžnost, bodisi kot voditelj države, kot vojak ali navaden umrjoč človek. Njegovo Veličanstvo, naš splošno spoštovani in od vseh ljubljani cesar je prvi na mestu! Tudi sedaj pri podpisovanju vojnega posojila je ukazal vladar, naj se podpišejo tako v Avstriji kakor na Ogrskem znatne vsote za vojno posojilo iz njegovih zasebnih sredstev.

Ta vzvišeni vzgled domovinske ljubezni mora najti pri vsakem Avstrijcu, visokem ali nizkem, posnemanje. Tako kakor naš cesar bomo tudi mi postopali in tudi mi bomo dokazali, da tudi pri nas klic za podporo domovine ne bo nikdar neuslišan, ker bo vsakdo smatral za svojo patriotsko dolžnost, podpisati vojno posojilo. Mi moramo misliti na naše vojake, ker se bliža zima, mi moramo skrbeti za blaginjo našega prebivalstva, za pokrajine, opustošene od sovražnika, za kar naj služi vojno posojilo.

Avstriji, vsi, ki mislite na lastno ognjišče, na svojo bodočnost, podpisujte »vojno posojilo«, da bomo pokazali sovražnikom, da je geslo našega cesarja »Viribus unitis!« v monarhiji od vsakega državljanca vedno in povsod upoštevano.

Iz pisem slovenskih junakov.

Slovenski vojaki — vedno junaki!

Duh, ki vlada med slovenskimi vojaki, odseva iz razglednice, ki jo je sprejel včeraj deželni glavar dr. Šusteršič od skupine slovenskih vojakov ranjencev v rezervni bolnici v Linc-Urfahr na Gornjem Avstrijskem. Ranjeni slovenski vojaki pošiljajo kranjskemu deželnemu glavarju in njegovi soprogi svoje pozdrave. Končajte svojo pozdravico: »Hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovencev ne gane! Ural!« To je duh, ki preveva vse prave slovenske moče v tem resnem, zgodovinskem trenutku.

Kaj piše z bojišča slovenski duhovnik.

Vojaški kurat Janko Cegnar je pisal svoji sestri, učiteljici v Žabnici pri Škofji Loki, pismo (datirano 26. oktobra) s severnega bojišča, ki ga vsled zanimivosti deloma navajamo.

Gospod kurat piše med drugim: Vojaka! Ti bi gotovo rada videla, da ti kaj pišem z bojnega polja. Veš, kaj je bojno polje? Drugačne so bile pač moje predstave pred vojsko o bojnem polju. Polje, na katerem žanje smrt stoteren sad, — seveda smrt iz nesebične ljubezni do domovine. Imel sem priliko, da sem se peljal z vozom čez celo bojno polje. Seveda ni divjal takrat boj, a pričel se je še isti dan popoldne. Neki večer je bilo. Peljali smo se po visoki planoti, vmes ozka dolina, a na drugi strani zopet visoka planjava. In na njej je divjal boj v najhujšem tiru. To je bilo bobnenje! Rezek žvižg granat, hitro streljanje strojnih pušk in mogočni pok topov. Požari so razsvetljevali bojno polje, bliski granat in topov. To se ne da popisati, to ostane trajen, nepozaben vtis. Na nebu pa so blestele zvezde, tako milo in tiho. Kako nasprotje! Veš, na kaj sem se spomnil ob tem pogledu? Na sveto noč! Na ono prelepo domačo pesem: »Glej, zvezdice božje migljajo lepo...« in na eno še lepšo svetopisemsko pesem, ki so jo peli angeli v sveti noči nad betlehemskimi planjavami: »Čast Bogu nad višavami...«

Vojaka uči moliti in sili takorekoč dajati čast Bogu — Gospodu vseh vojskih trum. Govoril sem nekoč z nekim mladim možem. Bil je poln poguma, brez strahu. Rekel mi je, da se nič ne boji. To so bile njegove besede: »Nič se ne bojim, saj pravi sveto pismo: Bog ne mara smrti grešnika, ampak da se spokori in živi.« Z velikim zaupanjem na Marijo je šel v boj. Od tistega časa ga nisem več videl, a njegove besede so napravile name globok vtis. Govoril sem tudi z nekim lahko ranjenim vojakom. Rekel mi je, da se je zaobljubil Mariji, da pojde na božjo pot, če pride domov. Želja se mu bo izpolnila, prišel bo domov, in čeprav lahko ranjen, pa

vendar pogumen in vesel. Nekemu častniku-zdravniku se je potrl rožni venec. Vzel ga je vpricho vojakov iz žepa in prosil enega, naj mu ga popravi. Veliko vojakov nosi na čepicah svetinje Brezmadežne; ž njo gredo pogumno v boj. Vozili smo se skozi mesta in vasi. V cerkvah sem videl ob tej priliki može, klečeče. Videlo se je, kako odkritosrčno, globoko in zaupno molijo. To je bila pobožnost, prošnja za pomoč pred bitko.

Kako pa mi častimo Boga? Če ni »marša«, imamo v nedeljo skupno božjo službo; če je »marš«, pa mimo grede skočim v kako cerkev in mašujem, potem pa hajd naprej. Mašujem tudi, ako pridemo pred polnem na kak določen kraj. Zadnjo nedeljo smo imeli skupno službo božjo. Sneli smo vrata neke sobe, ob pragu sem pripravil oltar, sneta vrata smo podprli, da so stala pokoncu, in nanje smo obesili podobo Matere božje »Pomočnice kristjanov«; na prostem pa so stali vojaki. Ah, kako se da prisrčno moliti pri taki sveti maši; solze so mi stopile v oči pri taki sveti maši. Vmes pa so pokali topovi v boju, ki se je bojeval v bližini. V Ljubljani streljajo topovi samo ob slovenskih prilikah, a pri nas vsako nedeljo — vsak dan. Hostije pečem sam. Na dan vernih duš bomo imeli, če bomo še tu, kjer smo sedaj, božjo službo na grobovih padlih vojakov. Med drevjem — v lepem zatišju stoje grobovi. V ozadiju malo jezerce. Okrog in okrog pa je venec dreves. Na vsakem grobu je smrekov venec in preprost križ. Okrasili bomo grobove, kolikor se da, in molili bomo za one, ki počivajo v njih. Saj počivajo notri zlata srca: mlad mož — doma ga čakajo žena in otroci, ki so živeli le od dela očetovih rok. Naj počivajo v miru padli vojaki!

Nekaj pa je v vojski, kar vzbuja začudenje. Na eni strani vidiš boj, a primeroma ne daleč na drugi strani ženske, ki kopljejo krompir, zopet nedaleč mlado deklico, ki mirno pase svoje živčine, — ali pa hišo, okrog katere skačejo brezskrbno mali otroci. Na eni strani smrt — na drugi življenje.

Spominjajte se doma v molitvah naših vojakov, saj so po večini dobri ljudje — družinski očetje. Spominjajte se onih junakov, ki so pustili svoje življenje v boju za svojo predrago domovino. Bog naj jo čuva v teh težkih dnevih! Njegova roka naj jo varuje pred sovražniki in po težkih dnevih boja naj zasije dar nebes: sveti mir, da bomo z veseljem zopet peli pesem svete noči: Čast Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji!

Kako se godi slovenskim vojakom v Przemyslu.

Iz pisma slovenskega topničarja v Przemyslu (datirano 24. oktobra) posnemamo: Mi smo na utrdbah pri velikih topovih. Gromi, da se trese zemlja, a tudi Rus nam dobro odgovarja. Večkrat naskočijo Rusi naše utrdbе, seveda vselej z velikimi izgubami. Naskakujejo večinoma ponoči, in sicer po dvakrat ali trikrat. Topovi grome navadno noč in dan. Naše utrdbе odbijejo uspešno vsak ruski naskok. Imamo pa tudi top pri topu postavljen. Pri naši stotnji smo sami stari kanonirji, sami Slovenci. Vse težave prenašam težavno. Tukaj vlada tudi velika draginja. Kruha se v mestu sploh nič ne dobi. Imam pa to srečo, da grem lahko večkrat k sv. maši v cerkvi poleg naše vojašnice.

Misli na domovino.

Praporščak dr. Alojzij Veble piše državnemu poslancu dr. Benkoviču, pri katerem je odvetniški koncipient:

Na domovino mislim neprestano. Kamor sem prišel, povsod sem povpraševal, kje se nahaja tretji kor, kako se bijejo naši slovenski fantje. Vsikdar pa sem izvedel: slovenski polki (17. in 87. pešpolk itd.) so se bili junaško kakor levi. Vsled tega imajo tudi velike izgube. Veliko slovenske krvi je prelile v Galiciji. Za domovino! Morda tudi za novo poljsko »ojczyzna«, za »Novo Poljsko«. Bog daj!

Ko žari na zapadu zarja zahajajočega solnca, mislim na dom. Iz bližine se sliši gromenje topov in prasketanje pušk, moje

misli pa hitijo v naše lepe slovenske kraje. Kaj je novega doma? Ali se še kdaj povrnemo vsi bratje in znanci? Ko mi lega spanec na oči, mislim na dom, na znanec in prijatelje, ki so že ranjeni ali celo padli. Neprestano, pri vsaki priliki mislim na domovino. Bog jo čuvaj v teh viharjih časih! »O domovina, kako te je treba ljubiti, vé samo tisti, ki te je zgubil, ki hrepeni po tebi!«

Slovenski fantje pozdravljajo domovino.

Vojaki 17. pešpolka so nam te dni poslali sledeče pismo: Bojno polje, 30. oktobra 1914. Po trimesečnem vojnem pohodu pozdravljamo kranjski fantje svojo rodno domovino. Sporočamo, da smo se v vseh dosedanjih težkih, krvavih bojih ljuto bojevali. Res je padlo naših fantov veliko (več ali manj lahko ranjenih) za našega presvitlega cesarja, za našo domovino častne smrti na bojnem polju; a tem več je padlo naših sovražnikov. Občutil je našo hrabrost in staro znano slovensko junaštvo. Upamo, da se kmalu povrnemo ter zapojemo s slovenskim narodom našo staro znano pesem:

Naša vojska iz viharja
prišla še brez slave ni itd.

(Sledi mnogo podpisov.)

Kako so ruski častniki vodili svoje vojake v smrt.

Slovenski topničar v Przemyslu nam piše: Imel sem priliko govoriti z ruskim ujetnikom. Pripovedoval je naslednje: Ko smo korakali proti Przemyslu, so nam pravili naši častniki, da nam na poti ne morejo dati jesti, da naj le gremo v Przemysl, kjer je mnogo jedi; tudi »vodke« je dosti. Rekli so nam tudi, da smo določeni za varstvo trdnjave. S takimi in enakimi besedami so nas hranili tri dni, ne da bi dobili kaj za želodec. Ko pa smo dospeli do trdnjave, smo spoznali, da so nas varali. Seveda nismo šli radi v boj, kajti bili smo lačni in izmučeni. A naši častniki so nam ukazali, da moramo naskakovati, sami pa so ostali zadaj pri strojnih puškah ter nas z istimi gonili naprej. Oni, ki so se obotavljali iti pred žrelo trdnjaviških topov, so padli zadeti od lastnih strojnih pušk. Sedaj smo na varnem; večina v okrilju smrti, a drugi v Avstriji. — Naš slovenski rojak, dolgoletni naročnik »Slovenca« nam tudi piše, da je imel že sam priliko opazovati, kako so ruske strojne puške gnale svoje vojake v boj. Tedaj se je čudil, zakaj pokajo strojne puške za hrbtnost lastnih ljudi, a sedaj mu je na podlagi pripovedovanja ruskega jetnika jasno, kako vlivajo v ruski armadi vojakom pogum k naskoku.

V vojski je treba imeti močne živce.

»Slovenski Gospodar« je priobčil pismo č. g. Fr. Krena, vojnega kurata 105. črnovojniške brigade. Pismo se glasi:

Dozdaj je bilo vreme tukaj približno štirinajst dni precej ugodno, dnevi so bili nenavadno topli in solčni, toda današnji dan je meglen in mračen, vse diši zelo po snegu. Prehlajeni smo vsi tako, da komaj dihamo. Kadar imam nekoliko časa za spati, kašljam, da ni konca ne kraja. Tukaj je treba imeti jako močne živce, treba je biti trdnega zdravja, železne narave, da je mogoče mirno prenašati strašne vojskine prizore. Eden najhujših teh prizorov je pogled na smrtno ranjene. Kar na prostem polju režejo zdravniki cele ude od človeških teles, tu roka, tam noga itd., da ni mogoče popisati. In kakšen vtis napravi šele en pogled v bolnišnico, kjer se vijejo ranjenci v smrtnih bolečinah. Mnogo je tudi takih, ki imajo kako nalezljivo bolezen. Bog daj, da bi bil skoraj konec. Vse želi miru. Srčno vse pozdravljam.

Junaka pod križem.

Ranjene vojak iz Slovenskih goric piše: Tukaj naj omenim nekaj, kar sem videl v vasi N. Sredi vasi je stal križ. Mrtva trupla vojakov so ga obdajala in grozno je bilo gledati ta prizor. Križa se je oklepal vojak-junak, kakor bi hotel še v smrti pokazati, za kaj se je bojeval. Za njim je sledil drugi, ki pa ni mogel več doseči svojega cilja, izdihnil je prej, roko je imel še iztegnjeno, gotovo pa je prišel Jezus sam

ter mu podal roko in ga spremil tja, kjer zlasti sedanji čas toliko hrabrih junakov najde odpočitek in večni mir.

O ruskih vohunih.

Leopold Bandelj, četovodja 97. pešpolka, bivši načelnik Orla v Vel. Žabljah, ki se sedaj ranjen nahaja v graški bolnišnici, nam piše:

Mogoče Vas bo zanimalo, če Vam poročam kaj o delovanju ruskih vohunov. Pišem Vam, kar sem sam doživel. Radi teh ljudi je morala naša vojska dosti trpeti. S telefonom, z lučjo, z ognjem in vsakojakimi znamenji so naznanjali sovražniku, kako močni in kje so naši oddelki. Prvi, ki je streljal na naš polk, je bil nek krčmar, Rusin. Ko je bila pozneje v neki vasi nastanjena naša stotnja, je zmanjkalo nekemu možu 45 K. Sum je letel na gospodarja hiše. Preiskali smo hišo in njega. Denar smo dobili pri njem; v hlevu pa smo našli skrito precej veliko sliko ruskega carja in carjeve družine. — Tam, kjer sem bil nastanjen jaz, nam je bila ponoči razdrta lestva, po kateri smo hodili spat v podstrešje. Namen je bil ta: Če bi bil ponoči alarm, bi bili popadali drug za drugim dol in se pobili. Ko smo lestvo zopet popravili in jo postavili na prejšnje mesto, so nam nasekali kline. Hoteli so na vsak način, da se ponesrečimo. Seveda je potem tudi nam potpežljivost minila in smo obračunali z njimi, kakor se spodobi. — Pridemo v drugi kraj. Tam zalotimo tri ljudi, kako so ponoči Rusom z lučjo dajali signale. Seveda so dobili za svojo skrbno čuječnost od nas vsak po štiri krogle, dasi so se tega na vso moč branili. In takih dogodkov je bilo vse polno.

Korošci si godejo v najhujšem boju.

Vojak 7. pešpolka, doma iz Št. Jakoba v Rožni dolini, piše: Na neki višini so nam signalizirali sovražnika. Dobili smo povelje, naj goro obidem. Skoro v teku smo to izvršili in si poiskali na pobočju kritja. Komaj smo to storili, že je začelo pokati. Kakor lastavice so cvrčale sovražne krogle okoli ušes. In kar se je sedaj zgodilo, se mi še danes zdi kakor v sanjah. Spredej, zadaj in poleg mene so udarjale krogle v zemljo. Videl sem komaj svojega soseda. Tu se je začelo povelje: »V vojno črto spredaj!« In že smo ležali v vrsti. Nad nami se je zablistalo; govorila je naša artiljerija, ki je dospela na goro. In v vsem tem hrušču in udarjanju krogel ter med stokanjem ranjenih tovarišev je zaigral naenkrat eden izmed nas, neki šentjakobčan, oziroma rojak iz tamošnje okolice, kot sem pozneje čul, Radeckijev marš na ustno harmoniko. Divji smeh se je oglasil v naših vrstah in lahko prisežem, da je bila ravno ta godba vzrok, da smo pozneje kakor nori drli naprej in v kratkem času deloma pobili, deloma zapodili v beg onih par možičkov — bilo je tako nekako nad 300 Rusov. To je bila prva bitka, ki sem se je udeležil, a nanjo ne bom nikdar pozabil.

O nezgodi naše motorne baterije v Lütlichu. — Naši slovenski fantje gredo z avstrijskimi motornimi baterijami dalje na sovražnika.

To potrjuje slovenski vojak Ulrik Klembas iz Zagorja ob Savi v nekem pismu domov iz Kolina; isto, kar je že »Slovenec« poročal. Pri nesreči, ko je zavozil vlak na postaji Lütlich z našo motorno baterijo v neki drugi vlak, so smrtno ponesrečili: stotnik Amann, strojevodja in neki zavirač. Vse tri je grozno razmesarilo. Ranjeni so bili nekateri drugi častniki in nekaj moštva, vsi drugi pa so srečno odšli grozni nesreči. Med drugim piše tudi slovenski topničar domov, da je imela avstrijska motorna baterija samo dva lahko ranjena. Dalje piše svoji materi, da ji je poslal denar, kajti od denarja, ki ga je vzel o ddoma s seboj, ni ničesar porabil. Še oni denar, ki ga je dobil pri vojakihih, mu je ostal, ker mu ni bilo nikjer ničesar mogoče kupiti. Pomanjkanja doslej ni občutil. Bilo je vsega v obilici in akoravno kak dan ni imel prilike jesti, je pa imel zato drugi dan več na razpolago.

Jožef Drole, rezervni topničar pri avstrijski motorni bateriji, ki je porušila francoske in belgijske utrdbe, pa piše: To je bilo lepo slišati: pokanje na stotine topov, strojnih pušk in na streljanje pehote. Zemlja se je tresla, živina je mukala po goščavah, nebo je žarelo ponoči, ko so gorela mesta, trgi in vasi. Šrapneli so v zraku eksplodirali. So prizori, ki se ne dajo popisati. Sovražne utrdbe smo tako izdelali, da ni pediti zemlje ostalo cele naokrog, utrdbe pa so bile porušene do tal. Na tisoče ljudi smo pokopali pod razvalinami. Naša bomba leti 6 km (6000 m) visoko v zrak in potem pade s tako silo na tla, da se zakopje 6 m v zemljo, v zid ali na kar prileti. V dolbini se potem razleti (eksplozija). To napravi strašno razdejajo v enem samem hipu. Naši možnarji grozno učinkujejo. Teže ima naboj avstrijskega motornega možnarja 4 metercente. Nam se ne ustavi nobena ovira, ne beton, ne železo. To smo Avstrijci! V Kolinu smo ostali teden dni, potem smo se pa odpeljali zopet v Belgijo v mesto Gent. Sedaj nam imajo angleški kramarji nekaj povedati. Avstrijci jim bomo poslali nekaj blaga po zraku v Calais. Jaz sem hvala Bogu še vedno zdrav, upam, da ste tudi doma zdravi. Dal nam Bog srečno svidenje v rojstni hiši! Molimo drug za drugega! Srčen pozdrav od vašega sina Jožefa.

Naši fantje bi si radi ogledali tudi Pariz.

Slovenec Albert Berginc, ki je pri avstrijskih motornih baterijah, piše svojim staršem v Šempolju: V Belgiji so prihranili še nekaj za nas. Kur, prašičev, krav, rac in golobov je dovolj, imamo tudi prav fino francosko vino. Res, da so nas sovražniki pozdravljali tudi z granatami in šrapneli, toda mi se nismo dali motiti pri naših gostijah. Na Boga se tudi spominjam, kakor me lepo opominjate. Ne bojte se, svoje stare navade ne opustim. Vem, da je Bog gospodar nas vseh. Doslej smo trdnjave rušili kakor da bi bile iz peska. Nikar se zame ne bojte! Mi smo vedno oddaljeni od nasprotnikov, ker streljamo vedno na 10—12 kilometrov. Res, da imajo tudi oni kanone in da streljajo tudi oni daleč ali oni preradi zbežijo pred nami, posebno Angleži. Sedaj smo se bliš s tremi nasprotniki in vseeno smo jim bili kos, ker streljajo jako slabo in imajo tudi slabo municijo. Rad bi si še Pariz ogledal, a ne vem, če pojdemo tja.

Drugo pismo javlja, da so naši fantje z avstrijskimi motornimi baterijami došli pred Belfort. Reklo se jim je, da bodo zmagoslavni 25. decembra v Berlinu, kjer bodo videli nemškega cesarja.

Slovenski mornar — črnogorski jetnik.

Franc Pihon iz Blejske Dobrave, ki se je spomladl prostovoljno javil k mornarici, je bil ukranc na bojno ladjo »Zenta«. Isti piše iz črnogorskega jetništva sledeče: Ljubi starši! Sem zdrav in vesel. Našo ladjo so Francozi potopili 16. avgusta. Zelo sem srečen, ker me ni zadela nobena krogla. Mnogo se jih je potopilo. Preplaval smo 10 km v petih urah do črnogorskega brega. Ko smo prišli na suho, so nam dali Črnogorci jesti, piti in obleko. Prosim Vas lepo, odpišite mi brzo! Vaš vdani sin.

Srbi pred našimi vojaki beže.

Bivši član slovenskega gledališča v Ljubljani, g. Josip Molek, ki je desetnik na srbskem bojišču, piše: Tisoč pozdravov Vam pošiljam iz južnega bojišča. Ognjeni krst sem prejel 5. oktobra popoldne ob pol 4. uri. Bitka je trajala devet dni neprenehoma. Granata me je vrgla, da sem ležal 10 minut nezavesten. Bil sem bolan, sedaj sem pa že zopet v ognju. Sedaj podimo Srbe, da niti svojih pušk niso mogli seboj vzeti. Srbi beže, da jih komaj dohajamo.

V Srbiji povsod napredujemo.

Iz Srbije piše vojak V. svoji teti tole: Zopet Vam pišem par vrstic, da ne bode v strahu radi mene. Jaz sem sedaj prav zdrav ter se še zadosti dobro počutim. Mi se nahajamo v lepi okupirani srbski vasi, kjer je tudi prej bilo letno kopališče in zdravilišče. Topovi in puške pokajo, da se kar vse trese. Tudi srbske granate so padale v našo vas zadnjič, pa niso naredile nobene škode. Mi tu jako dobro napredujemo. Tren tudi tu dobro funkcionira.

»Janez« v ruskem ujetništvu.

Iz pisma, ki ga je pisal ujet vojak svoji materi: ... Ruski se bom pa kmalu naučil. Ni nič težko. Regimentu se pravi po ruski polk, bataljon se pravi po ruski bataljon, kosarni se pravi kazarma, pismu se pravi pismo, piški se pravi kurica, gosi se pravi gus, mesu se pravi mjaso, fižolu se pravi bob. Prav nič težkega ni. Vas se po ruski imenuje derevnja, ker je povsod toliko drevja. Samo to mi še ne gre vkup, zakaj dajejo Rusi včasih kakšne stvari napadena imena. Kanonu pravijo puška in kapi pravijo šlapi. Najbolj neumno pa se mi zdi, da pravijo kaprolu »jefrajtar«. Če je kdo kaprol, vendar ni več frajtar!

Slovenci se poslavimo!

Zgodovina bo zopet lahko pisala o zvestobi Slovencev do države, o zvestobi, katera mora imponirati tudi nasprotniku. Vsak slovenski dom je poslal svoje drage v boj za očetnjo. Koliko je staršev, ki so dali po dva, tri sinove na bojno polje, dobe se pa tudi starši ki so dali domovini na bojno polje po štiri in pet sinov. Pričali bodo poznim znancem, kako se je slovenski narod boril za državo!

Pet sinov v vojni.

Poroča se nam: V mali koči na Mali Pristavi št. 22, pošta Nadanje selo pri št. Petru na Notranjskem, živi s svojo hčerko ubožna vdova Marija Ambrožič, ki ima pet sinov v vojni. Žena leži že 9 let bolna v postelji zaradi revmatizma. Najstariši sin Anton služi pri 27. črnovojniškem polku in je 37 let star. Sin Matija služi pri 8. topničarskem polku, star 35 let; Jožef je korporal pri 97. pešpolku, 33 let star; Ivan je korporal pri 97. pešpolku, 31 let star; najmlajši sin Franc pa služi pri 5. domobranskem polku ter je 24 let star. Zadnji je bil edini, ki je mogel podpirati svojo bolno mater, kajti prvi štirje so oženjeni ter so morali skrbeti za lastne družine. Sin Jožef, korporal pri 12. stotnji 97. pešpolka je bil v boju 26. avgusta ranjen ter so bila doslej vsa poizvedovanja o njegovi usodi brezuspešna.

Štirje sinovi in zet v vojni.

Poroča se nam: Fran A. Tuma, železničar v p. v Šmartnem pod Šmarno goro, ima štiri sinove in zeta pri vojaki. Prvi sin je korporal pri 7. pešpolku, 34 let star, drugi je četovodja pri 22. domobranski havbični diviziji, 30 let star, tretji služi pri 4. domobranskem pešpolku, 27 let star, in je bil v bitki pri Grodeku na levi roki od šrapnela težko ranjen. Četrti sin služi pri 7. topničarskem polku, star 23 let, zet pa je pri 27. domobranskem pešpolku. Oče sam, 60 let star, pa je prostovoljno vstopil kot narednik pri straži mostov.

Pet bratov vojakov.

Poročajo nam: Ga. Frančiška Borštnar, poseselnica iz Brune vasi pri Mokronogu, ima oziroma je imela pet sinov vojakov. Franc Borštnar služi pri 3. trenski diviziji v Galiciji; korporal 17. pešpolka Karel Borštnar je padel v bitki pri Grodeku; sin Anton služi pri 5. dragonskem polku; Alojzij je pri 27. pešpolku; korporal Josip Borštnar pa je služil pri 7. topničarskem polku, a je bil superarbitriran. Mati je še krepka in obdeluje s svojima hčerama obširno posestvo.

Pregled vojnih dogodkov

od 6. do 13. novembra 1914.

Na južnem bojišču gremo na celi črti naprej. Ob Savi (vzhodno od Šabca) smo 6. t. m. osvojili važno višino Mišar in do sedaj prodrli že do onstran Novega sela. V Podrinju so naše čete osvojile Badovince in Prnjavor in se združile z onimi našimi silami, ki prodirajo južno od Lešnice čez Cer-planino. V naših rokah je cela Mačva in Podrinje, s tem pa tudi izborna betonirana deželna cesta in pa železnica Šabac—Lešnica—Loznica. To železnico hitro popravljamo ter nam bo izvrstno služila za prevažanje čet, municije, živil in drugih potrebščin. Na črti Loznica—Krupanj—Ljubovija so naše čete po hudih bojih vzele Srbom postojanke pri Kostajniku (med Loznico in Krupnjem). Sovražnik se hitro umika proti Ročeljevi (južno-vzhodno od Loznice) in Valjevu. V tem zmagovitem pohodu v notranjost Srbije smo vjeli mnogo srbskih vojakov in uplenili veliko topov, strojnih pušk in drugega vojnega blaga. Splošno mnenje je, da bo vojna na Srbskem še pred zimo končana, kakor je to izjavil tudi poveljnik naše južne armade fcm. Potiorek v svojem armadnem povelju.

Na vzhodno-gališkem in bukovinskem bojišču ni posebnih izprememb. V dolini reke Stry se je vršil boj z nekim sovražnim oddelkom, na katerega so naši streljali z oklopnega vlaka; prišla je na pomoč tudi naša konjenica, nakar je sovražnik zbežal, pustivši na bojišču veliko mrtvih in ranjenih.

Srednjo Galicijo so naše čete izpraznile iz ozirov na velike nove operacije avstrijsko-nemških armad, ki se sedaj pripravljajo. Rusi so čez reko Wislok preko Rzeszowa in Sanoka prodrli do Liska; Przemysl je zopet obkoljen. Tudi iz Krakova se je moralo izseliti vse civilno prebivalstvo; oblasti so se preselile v Olomuc. Naloga naše severne armade je sedaj v glavnem ta, da čim več ruskih moči pritegne nase (Przemysl) in jih tako dolgo zadržuje, da Nemčija uspešno dovrši glavni del naloge na francosko-belgijskem bojišču ter se potem z vsemi silami vrže na Ruse in jih v zvezi z nami premaga.

Na Ruskem Poljskem so Rusi prekorčili reko Warta. Ruske poizvedovalne čete so Nemci razpršili pri Kolu in Koninu (blizu poznanske meje ob Wart) ter pri Kozminku (vzhodno od Kalisa) in dalje proti zapadu vzhodno od Kalisa.

Na Vzhodnem Pruskem skušajo Rusi z velikimi silami prodreti proti Kraljevcu (Königsberg), a so bili doslej še vedno vrženi nazaj.

Na belgijsko-francoskem bojišču so Nemci zadnji teden močno napredovali. Zavzeli so Dixmuiden in južno od tega mesta z velikimi močmi prodrli čez reko Yser. Vzhodni breg te reke je do morja v njihovih rokah. Zapadno od Langhemarcka (sredi med Dixmuidnom in Ypresom) so Nemci z naskokom vzele prvo črto sovražnih postojank. Tudi vzhodno in južno od Ypresa so Nemci znatno prodrli naprej; Ypres ima vsak hip pasti. Višine severno od Armentieres so trdno v nemških rokah. Nemci so napredovali tudi na celi nadaljni črti: zapadno od Lille, pri La Basée, Arrasu, Noyonu ob reki Aisne proti Reimsu, v Argonih, kjer so na zapadnem obronku zavzeli važen kraj Vienne le Chateau in se tako tudi od zapada približali Verdunu, ki je sedaj malone že popolnoma obko-

ljen; le na jugozapadu je še v zvezi s poljsko armado. Jugozapadno od St. Mihiela so Nemci iztrgali Francozom važno opiralno točko v gozdu Brule.

Turško-ruska vojna. Turčija je sedaj Rusiji tudi formalno napovedala vojno. Kakor poročajo turška uradna poročila, je turška vojska v Kavkazu vsesokoz zmagovita ter je vrgla Ruse že iz njihovih drugih postojank; Turki zasledujejo Ruse na celi črti. — Ruske bojne ladje so 7. t. m. obstreljevale mali turški črnomorski luki Zunguldak in Kozlu, a so napravile škodo le grškim in francoskim prebivalcem.

Turško-angleška vojna. Turčija je tudi Angliji in Franciji formalno napovedala vojno. Turške čete so že prekorčile egiptovsko mejo in zmagovito prodirajo.

Vojna v kolonijah. 7. novembra je po junaški brambi padel Tsingtau. Japonsko-angleška premoč je bila ogromna; proti 6000 Nemcem v trdnjavi (vmes je bilo tudi več sto naših mornarjev z vojne ladje »Kaiserin Elisabeth«, ki je bila prihitela Nemcem na pomoč) je stalo 60.000 Japoncev in 2000 Angležev s 40 bojnimi ladjami.

Vojna na morjih. Ob čilski obali so 1. t. m. nemške križarke »Scharenhorst«, »Gneisenau«, »Nürnberg«, »Lepizig« in »Dresden« napadle enako močno angleško vojno brodogeje in potopile veliki angleški oklopni križarke »Monmouth« in »Good Hope«. Same niso trpele nobene škode. — 3. novembra je nemško brodogeje priplulo pred Yarmouth na angleški obali in obstreljevalo obrežne utrdbe, nato so Nemci odpluli brez najmanjše lastne škode. — 9. t. m. je angleška avstralska križarka

»Sidney« pri otokih Kokos v Indijskem oceanu uničila slavnoznano nemško križarko »Emden«, ki je potopila Angležem veliko število trgovskih ladij, ki so vsega skupaj vozile 96.000 ton blaga in je znašala povzročena škoda 40 milijonov. — V reki Rufiji v Nemški Vzhodni Afriki so Angleži izsledili nemško bojno ladjo »Königsberg« in jo zaprli v reko na ta način, da so pred ustjem potopili parnik s premočom. — 12. t. m. je nemški podmorski čoln v višini Dobra potopil angleško topničarko »Niger«.

Današnji številki smo priložili naročilni list za novo delo »Svetovna vojska«, ki bo prinesla v prihodnjih sešitkih zelo veliko vojnih dogodkov, o katerih časopisi niso poročali. Uredništvo ima na razpolago mnogo izvirnih poročil slovenskih vojakov. »Svetovna vojska« bo prinesla pa tudi po vrsti vse vojne dogodke in bo podala enotno sliko vseh današnjih bojev. Zato naj si vsakdo vse sešitke skrbno shrani, da ostanejo v spomin nam in znanecem na težke dni, ki smo jih doživeli.

Sultan kot kalif proglasil sveto vojsko.

Sultan Mehmed Rešad je izdal kot kalif, torej kot vladar mohamedanstva, oklic turški mornarici in armadi, v katerem naznanja, da je pričel skupno z Avstrijo in Nemčijo vojsko proti Rusiji, Angliji in Franciji, kjer se nahaja na milijone mohamedancev pod trinoško upravo. Nadalje proglašja sveto vojsko proti Rusiji, Franciji in Angliji in poziva vse mohamedance, da naj se kakor levi vržejo na sovražnika. Kalif proglašja vse mohamedance, ki padejo v sveti vojski, za mučenike. Turški vojni minister in podgeneralisimus Enver paša je tudi izdal oklic armadi, v katerem poziva armado in mornarico, da naj se turški vojaki žrtvujejo kot mučeniki za vero in domovino pod geslom naprej, vedno naprej za zmago, slavo, mučeništvo in za paradiž. — Proglastev svete vojske po kalifu vzbudi brez dvojbe fanatizem mohamedancev tako, kakor ga je še vselej, kadar je kalif proglašil sveto vojsko. Po mohamedanski veri se obeta odpuščanje vseh grehov vsem tistim, ki padejo v sveti vojski. Zdaj proglašeno sveto vojsko je kalif in sultan napovedal le Rusom, Francozom in Angležem in opozoril, da se bori skupno z Avstrijo in Nemčijo gotovo zato, da se mohamedanci v vojski z »neverniki« omeje le na Ruse, Angleže in na Francoze.

URADNI TURSKI PREGLED DOSEDANJIH BOJEV.

Carigrad, 13. novembra. »Agence Ottoman« objavlja naslednje poročilo turškega glavnega stana o dogodkih ob kavkaški meji, o katerih se doslej iz strateških ozirov ni moglo poročati:

Rusi so hoteli na meji ponoviti nepričakovan napad, katerega so poskusili proti našemu brodogeju. Ne da bi napovedali vojsko, so 1. novembra s petimi armadnimi zbori prekorčili kavkaško mejo. Jasno je, da so se za to že dolgo časa pripravljali.

Turške obmejne straže so hrabro izvršile dana jim ovpeja. Počasi so se umikale in pri tem zadale Rusom težke izgube. S tem je bil pridobljen čas, da so lahko došli ojačenja. Po štirih dneh so došli Rusi do krajev Kollachi in Köpriköj. Dne 5. in 6. novembra so se Rusi ustavili in se pričeli utrjevati.

Dne 7. novembra so pričele turške čete z ofenzivo. Rusi so se trdovratno upirali. Drugi dan so Turki nadaljevali z ofenzivo. Popoldne so udrle turške čete v ruske utrdbe in jih zavzele. Rusi so se umaknili in zavzeli druge še močnejše postojanke v okolici Köpriköj-a. Naslednje dni so se boji nadaljevali. Turki so napravili splošen napad in osvojili 11. novembra Köpriköj, ki je bilo rusko opiralnišče. Do noči so Turki zavzeli tri četrtine ruskih postojank, po noči pa še Cote 1905 vzhodno od Köpriköja. Dne 12. novembra so Turki končno zmagali. Cel ruski armadni zbor je bil poražen in je pričel bežati.

TURŠKO URADNO POROČILO O BOJIH V KAVKAZU.

Carigrad, 14. novembra. »Agence Ottoman« objavlja naslednje poročilo turškega glavnega stana z dne 13. t. m.: Danes

ponoči so naše čete nepričakovano napadle in zavzele vse ruske utrjene stražnice ob meji vilajeta Trapezunt. Nato so prodrele tri ure daleč v notranjost Rusije v smeri proti Batumu (ob Črnem morju) in zasedle rusko vojašnico v Kurdoghinu.

RUSKI PORAZ PRI KÖPRIKÖJU.

Carigrad, 14. novembra. (Kor. urad.) Turški glavni stan poroča: V boju pri Köpriköju, ki se je bil 11. in 12. t. m. so bili Rusi poraženi. Izgubili so 4000 mrtvih in ravno toliko ranjenecov. Turške čete so ujele nad 500 Rusov, zaplenile so 10.000 pušk in množico municije. Rusi so se umikali v slabem stanu proti Kuteku. Ker je značaj zemlje, kakor tudi megla in sneg pomikanje turške razvite črte oviralo, turške čete niso mogle umikalnih črt Rusom popolnoma odrezati, a kljub temu turške čete preganjajo Ruse.

RUSKO BOJNO BRODOVJE POTOPILO TRI TURŠKE TRANSPORTNE PARNIKE.

Carigrad, 14. novembra. (Kor. urad.) »Agence Ottoman« objavlja sledeči komunikacije turškega glavnega stana z 11. novembra 1914: Uvedene preiskave so dognale, da so bile odposlane turške transportne ladje »Bezmialen«, »Bachr-i-Achmer« in »Midhad paša« iz Zunguldaka predno se je kraj pričel obstreljevati, da prevažajo čete v določene kraje. Rusko bojno brodogeje, ki je obstreljevalo Zunguldak, je napredne ladje s krogami zadelo in jih je potopilo. Po nekem ruskem poročilu so ujeli Rusi 219 mož močno posadko in nekaj potnikov. Izguba teh ladij se mora obžalovati, a nadomeščene bodo s tremi boljšimi ladjami izmed tistih ladij, ki so bile vzete Rusom in se bodo tako imenovali, kakor so se imenovali tiste tri ladje, ki so jih potopili Rusi.

Kedive pri turški armadi na pohodu v Egiptu.

Carigrad, 14. novembra. Egiptovski kedive se pripravlja, da bo spremljal turško armado na pohodu proti Egiptu.

TURŠKE OPERACIJE PROTI EGIP-TU.

Berolin, 12. novembra. »Lokalanzeiger« poroča iz Aten: Turške operacije proti Egiptu napredujejo. V Siriji se razvija mrzlično vojaško gibanje. List smatra za neverjetno, da bi Grška ali katera druga država se dala zavesti, da bi nastopila proti Turkom.

V EGIPITU VRE.

Milan, 13. novembra. »Corriere della Sera« poroča: V vseh rodovih od doline Nila do meja Cirenaike vre. Čeprav zatrujejo Angleži, da je položaj v Egiptu normalen, se zdi, da razburjenje med inteligenco raste. Čeprav so se Felahi, ki tvorijo večino prebivalstva, podvržli Angležem, ostanejo še vedno Beduini, ki so znani kot revolucionarji živeli. Tudi v drugih krajih niske pokrajine se je prebivalstvo baje uprlo.

Afganski emir sledi klicu kalifa. — Vojska med Rusijo in Afganistanom. — Ruski poslanik zapustil Afganistan.

Berolin, 13. novembra. »Lokalanzeiger« javlja iz Carigrada, da je afganistanski emir izjavil, da je pripravljen dejanski se pridružiti sveti vojski.

Kodanj, 14. novembra. Iz Peterburga poročajo: Afganski emir je naznanil Rusiji, da se podvrže oklicu kalifa za obrambo islama. Ruski poslanik je nato zapustil Kabul (glavno mesto Afganistana).

AFGANČANI IN NJIH VLADAR.

Svetovna vojska je pritegnila tudi Afgančane, ki hočejo porabiti priliko, da se maščujejo nad Rusi in Angleži. Afgančani strastno ljubijo svobodo in neodvisnost; ponosni so na svojo osebo in narodno svobodo. Posamezni njih rodovi so si do današnjega dne ohranili svoje posebne šege in narečja. Sicer je njih emir v Kabulu despotični vladar, a tudi nasproti njemu so ohranili gotovo neodvisnost. Če hoče emir kaj doseči, mora postopati sporazumno z glavarji posameznih rodov. V deželi nadvladujejo Afganci, ki so si nadoblast priborili leta 1750.

Kakor si znajo posamezni rodovi braniti svojo neodvisnost nasproti vladajočemu rodu, tako jo znajo braniti tudi proti tujcem. Narod je od pamti veka narod hrabrih vojakov in drznih roparjev. Puška in dolgi afganski nož Afganca nikdar ne zapusti, na konju je doma. Afganci so izrecno možat narod; velike, vitke in krepke postave; dolgolični, ostrih potez; črne brade in las, velikih, temnih, lesketajočih oči.

V strašnih bojih so razširili Angleži svoje vladarstvo v Afganistanu polagoma do Kajher prelaza. A tudi zdaj smejo karavane skozi prelaz le dvakrat na teden, a vsi griči ob prelazu so zastraženi. Druge dni Angleži v prelaz nikogar ne puste, ker čaka vsakega skoraj z gotovostjo smrt. Kajherški prelaz, edina pot, ki vodi iz Pešavarja v Kabul, je dolg približno 40 km in vodi pot v ovinkih ob gorskem potoku skozi tesno, s skalami obdano sotesko. Ta prelaz so že polivali potoki človeške krvi. Če se tudi nahaja v angleških rokah, je le še pot v Kabul skrajno nevarna. Kabul sicer ni od indijske meje zelo oddaljen, a gorata dežela tvori naravno trdnjavo pred glavnim mestom, Afganistanom.

Afganci so precej izobraženi. Ljudstvo je splošno nadarjeno in inteligentno. Skoraj v vsaki vasi poučuje kak mulah čitati, pisati in moliti. Sedanjí afganistanski vladar Emir Habibullah je šolstvo preosnoval po evropskem vzorcu.

Habibullah je zelo značilna osebnost. Po svojem značaju je pristen Afganec; vztrajen, samosvoj, opazuje vse in je odločne volje. Po svojem temperamentu je oster, da, skoraj krut, a afgansko ljudstvo pričakuje od svojega

vladarja gotovo mero krutosti; a Habibullah vlada milejšje, kakor je vladal njegov prednik Abdurrahman. V zvezi s starim orientalskim despotizmom je pa v zvezi tudi zahodna olka. Emir se oblači evropski, dasi je telovnik z zlatom in s srebrom okrašen in dasi se po starem običaju pokriva z astrahan-skim klobukom. Prijatelj je evropskega športa in se zanima za evropsko tehniko.

O AFGANISTANSKI BRAMBNI SILL.

Pravi Afganec je rojen vojak, kar do bro vedo Angleži in Rusi. Slavni francoski raziskovalec človeških plemen grof Gobineau smatra Afgance za čistokrvne, pristne potomce starih Partov, ki so Rimljanom delali več in večje težave, nego vsa ostala azijska ljudstva skupaj. Afganci štejejo kakih pet milijonov duš.

O redni brambni sili afganistanske države ni zanesljivih podatkov; glasom angleških in ruskih poročil pa bi bila stvar taka-le:

Od leta 1896. imajo Afganci nekaj brambni zakon, glasom katerega bi moral biti vojak vsak osmi mož. Doba prezenčne službe menda ni določena ter se moštvo odpusti, kadar je primerno izvežbano. Afganska vojska sestoji iz stalne armade, rezerve in deželne brambe. Po ruskih vesteh šteje armada v vojnem stanju 70.000 mož pehote, 15.000 jezdecev in 3000 mož artiljerije s 350 topovi. Seveda se pa brambna moč lahko znatno ojači z milijoni bojevitih gorskih rodov. Že v miru štejejo te milice 5000 pešcev in 25.000 jezdecev. Oborožba ni enakomerna: pehota je oborožena deloma s starimi puškami, deloma pa z repetirkami. Večinoma imajo angleške in ruske puške, pa tudi avstrijske karabinke in nemške mavzarice. Med topovi je 100 Kruppovih. Zanimivo je, da je v Kabulu arzenal, kjer izdelujejo puške (Henry-Martini), topove in municijo. Dela so doslej vodili angleški inženirji. — Utrd-be kot take ne pridejo v poštev, ker so mesta obdana samo z glinastimi zidovi, ki nudijo brambo komaj proti ognju iz pušk. Najmočnejše mesto je menda Herat, ki je oboroženo z 78 topovi. Treba pa je vpoštevati, da je dežela sama zelo težko dostopna in, kakor že rečeno, ljudstvo boje-vito in izvanrednih vojaških sposobnosti. Ako se tedaj Afganistan dvigne, da izrabi sedanji ugodni trenutek proti Angležem in Rusom — morda v družbi s Perzijci, — potem to za Anglijo in Rusijo ne bo prijetno.

Rusi zasedli Tarnow, Jaslo in Krosne. — 867 častnikov in 92.727 mož interniranih v naši monarhiji kot vojni ujetniki. — Rusi zopet udri v vzhodno Prusko.

Vojaški sotrudnik graškega lista »Tagesspost« poroča o položaju na severovzhodu:

V vzhodni Pruski je došlo na črti Eydkuhnen—Lyck do večjega boja. Tamonja hitra ruska ofenziva hoče vsekakor zajamčiti ruski armadi varstvo važne zveze med Bielostokom in Grodnom.

Na Poljskem se bo najbrže v kratkem času pričela protiofenziva nemške armade. Rusi so z močnimi silami prekoračili reko Waro.

V Galiciji nadaljujejo ruske armade svoje prodiranje. Dosegle so včeraj v splošnem črto Tarnow—Jaslo—Krosno—Lisko. Tudi tu se zdi, da ni več daleč čas, ko bo prišlo do novih velikih bojov.

Iz Stockholma poročajo dalje cen-zurirani listi: Londonski list »Morningpost« piše o novi grupaciji avstrijskih čet sledeče: Avstrijsko vojno vodstvo je dalo na črti Krakow—Kališ se-zidati velike utrdbe. V Peterburgu vedo, da namerava avstrijska armada sprejeti Ruse na tej drugi črti. Ta bojna črta je tako močna, da se lahko nastopi pri vsakem napadu in prepreči, da obidejo Rusi nemško obrambno črto, ki leži ob reki Odri. Neka peterburška brzojavka pristavlja dobesedno: »Če se ta načrt avstrijske armade posreči, bo največji del nemške vzhodne armade prost za prevoz na zahodno bojišče. Nemci so se umaknili od Varšave, da pošljejo svoje najboljše in najmočnejše čete na zahodno bojišče. Te so že na potu v Francijo.«

Dunaj, 13. novembra. Uradno se poroča: Na severu se včeraj na bojni črti naših armad ni pripetilo nič pomembnega.

V Tarnow, Jaslo in Krosno je vkorakal sovražnik.

Skupno število vseh v monarhiji interniranih vojni ujetnikov je naraslo do včeraj na 867 častnikov in 92.727 mož.

Namestnik šefa generalnega štaba: **nl. Höfer**, generalni maior.

Berolin, 13. novembra. (Uradno.) Na vzhodnopruski meji pri Eydkuhnen in južno od tega kraja, vzhodno od jezer, so se vnovič razvili boji. Odločitve še ni.

Najvišje armadno vodstvo.

× × ×

POROČILO IZ RUSKEGA GLAVNEGA STANA.

Preko Rima se brzojavlja 12. t. m. iz Petrograda: Vojaški listi »Messenger de l'Armée« objavlja iz ruskega glavnega stana: Ruska akcija ni mogla kljub svoji premoči izkazati večjih uspehov, ker stoje ruske armade v izredno dolgi bojni črti. Posebna armada operira proti vzhodni Prusiji in se ne nahaja v nikakem stiku s tisto armado, kateri nasproti stoji levo krilo in središče Nemcev, desno krilo pa tvorijo avstroogrške čete, ki se pomikajo proti jugu. Več armad tvori tisto veliko silo, ki se nahaja v severni Galiciji do Przemysla in se razprostira od tam proti vzhodu in proti jugu. Vzhodna armada operira v Bukovini, a se je radi razmer moralala že pričeti na povelje na več točkah umikati. Varšava se je sicer že preje oprostila, a bitke, ki so važne, so se pričele šele te dni. Ker je končano novo grupiranje sovražnikovih armad, se je razvila čisto nova bojna črta. Na vseh bojiščih te dolge črte se seveda niso mogli doseči enaki uspehi. V sedanji vojski kažejo izkušnje, da se morejo na tako dolgi črti le na posameznih delih bojišča doseči zmage, ki pa v vseh slučajih vplivajo na akcijo sovražnikovih sil v ostalih postojankah. Sedanji položaj je, da se na tej dolgi črti bijejo bitke in sicer od desne do leve strani z enako strašno silovitostjo. Vodstvo ruske armade je predvsem ojačilo levo krilo, najjužnejši del svoje armade, ki z najhujšo silo napada sovražnika.

EVAKUACIJA KRAKOVA.

»Glos Naroda« javlja: Magistrat v Krakovu razglašja: C. kr. poveljstvo trdnjave je izdalo danes odredbo, da bo kaznovan vsak hišni posestnik, pri katerem se naha-

jajo stranke nepreskrbljene z živili takoj v visokosti od 50 do 500 K, a dotične stranke se bodo z vojaško silo odstranile iz okrožja trdnjave.

Dalje poroča »Glos Naroda«, da na Dunaju ni več prostora za poljske begunce. Notranje ministrstvo je telefonično obvestilo Krakovsko mestno upravo, da je Dunaj ves napolnjen z izseljenimi Poljaki. Vsi hoteli so tako polni, da niti najpremožnejši ne dobe več stanovanja.

Župan dr. Leo ter podžupan dr. Szurski in Sare so zapustili Krakov vsled česar je bilo treba razpustiti občinski svet in imenovati komisarija. Ces. namestnik dr. Korytowski je imenoval za uradnega komisarija mesta dr. Julijana Novaka mestnega svetovalca za namestnika dr. Ernsta Bandrowskega in dr. Kazimira Kosteneckega, rektorja vseučilišča. Vladnemu komisariju so prideli 12 svetovalcev, vzeti iz prejšnjih obč. svetovalcev, komisar je prevzel posle 10. t. m. Na magistratu so ostali načelniki oddelkov in predstojniki pisarn na svojih mestih, vsled česar teko posli normalno naprej. Tudi vsa mestna podjetja so v teku.

»Glos Naroda« je moral vsled izpremenjenih razmer ustaviti jutranjo izdajo. Odsla je iz Krakova filijalka c. kr. korespondenčnega urada, vsled česar dobiva uredništvo le skromna poročila. Ravno tako odpadejo poročila iz province, manjka časopisov iz Dunaja, drugih krajev monarhije in Nemčije, vsled česar je uredništvo navezano le na lokalne informacije.

Dne 10. t. m. so prišli v Krakov z nati transportirani ruski ujetniki. Na obrazih ujetnikov čita veliko zadovoljnost, da se nahajajo izven bojne meteža in da jih čaka dobra hrana. Za ranjenci so peljali na več vozov uplenjeno orožje.

PROTI RAZŠIRJANJU RUSKEGA PROGLASA.

Cenzurirani listi poročajo: Vladni komisar za mesto Sarajevo je izdal sledeče uradno obvestilo: Od ruske strani se širi tiskani poziv na Slované (»Vyzva k Slovanum«), s katerim se avstrijski Slovani pozivajo, da zavzamejo Rusom prijazno stališče. Osebe, ki bodo aretirane pri razširjanju tega proglasa ali ako bi samo en izvod pri sebi nosile, bodo po prekem sodu ustreljene.

ZMAGOVITI BOJI V BUKOVINI.

Budimpešta, 13. novembra. »Az Estov« poročevalec brzojavlja iz Črno-vic z dne 12. t. m.: Krog Črno-vic je vse mirno. Sovražnik leži na levem bregu Pruta v močno utrjenih postojankah in se ne gane, pričakuje razvoja dohodkov. Pri Szeremosu in Waskontzu smo imeli zmagovite boje z ruskimi četami.

RUSKI GENERAL O HRABROSTI NAŠE ARMADE.

»Pesti Hirlap« objavlja iz lista »Nowo Vreme« sodbo ruskega generala Maslova o bojih avstro - ogrsko - nemških sil na vzhodnem bojišču. Maslov seveda presoja položaj v Rusom ugodnem zmislu. »Priznati pa se mora«, izjavlja, »da na obeh straneh z veliko vstrajnostjo nadaljujejo boj. Ne le Nemci, marveč tudi Avstrijci in Ogrji se vojskujejo z izredno odločnostjo in z vsemi silami. Cela vojska je tudi zato nepregledna, ker za njo v zgodovini ni zgleda, bodisi glede na razprostiranje bojne črte kakor tudi glede na velikansko število borilcev, ki se vojskujejo.

PEČI ZA ARMADE.

Dunaj, 14. novembra. Za armade je deloma v Avstriji deloma na Ogrskem naročenih stotisoče vojnih peči.

RUSKI NAJVIŠJI POVELJNIKI V SMRTNI NEVARNOSTI.

Iz Berna poročajo: Po poročilih petrograjskih in moskovskih listov je načelnik velikega generalnega štaba vseh ruskih armad generalni poročnik Januškevič, ki je bil odlikovan z Jurjevim redom IV. razreda, ker je med operacijami proti Nemčiji in Avstriji na poseben način previdno skrbel za življenje generalisima in nadzoroval izvršitev bojnega načrta. Istočasno je bil odlikovan generalisimus veliki knez Nikolaj Nikolajevič z Jurjevim redom III. razreda »za osebnostno srčnost«. Iz tega besedila sledi, da je bilo v vojski na Poljskem življenje najvišjega ruskega poveljnika v nevarnosti in da ga je rešila hladnokrvnost načelnika generalnega štaba.

POLOŽAJ V VZHODNI PRUSIJI.

Berolin, 14. novembra. (Kor. urad.) »Norddeutsche allgemeine Zeitung« piše: O položaju v obmejnih deželah v vzhodni Prusiji, na Poznanjskem in v Šleziji se zopet razširjajo vznemirjujoče govorice. Njim nasproti se temeljem poizvedb izjavlja, da so le v nekatere obmeje dele vzhodne Prusije vdrlí oddelki ruskih čet. Ker je vzhodnopruska meja zelo obsežna, se, kar se je že ob prejšnjih prilikah naglašalo, ne more popolnoma preprečiti, da bi sovražnik ne prekoračil meje. Za celo deželo

vzhodno Prusijo ni nikakega povoda, da bi bili zanj v skrbeh; za deželi Poznanj in Šlezijo pa sploh ni nikake nevarnosti.

NEMŠKI LETALCI ZOPET VRGLI 14 BOMB V VARŠAVO.

Iz Krakova poročajo: Dne 8. t. m. popoldne so vrgli nemški aviatiki 14 bomb v mesto Varšavo. Prva bomba je padla na cesto Maršak Kova in na Jeruzalemsko cesto, kjer je povzročila na blagu veliko škodo, dve bombi sta razpočili na Elektronealni cesti, kjer sta ubili enega moža in dve deklici. Najstrašnejše so bombe učinkovale na Džika cesti, kjer je bilo ubitih 5, nevarno ranjenih pa 20 oseb.

Boji s Srbi.

Dunaj, 13. novembra. Sovražnik se od Kočeljeva in Valjeva dalje umika proti vzhodu.

Ob Savi smo z naskokom vzeli Ušco, dosegli Beljin in Banjani.

Sovražnikova utrjena črta Gomilar—Draginje je že v naših rokah in dosegli smo Sopot—Stolice.

Kolone, ki prodirajo od zahoda in severozahoda, so — podrobnosti se ne more poročati — prišle že proti Valjevu, pri čemer je posebno južna kolona v najtežjem terenu izvršila občudovanja vredna dejanja.

× × ×

NADALJNA POROČILA V NAŠEM NADPREDOVANJU V SRBIJI.

(Od časnikarskega urada c. kr. vojnega ministrstva in državnega pravdnika na Dunaju dovoljeno.)

Budimpešta, 13. novembra. »Az Estov« poročevalec poroča z južnega bojišča: Glasom zadnjih poročil našega poveljstva, so naše čete zasedle višine desno od Zavlanske. Kakega pomena je to, sledi iz naslednjega: Po veliki naši zmagi na višinah Kulišta so se razkropile srbske čete zbira le na kostajniških višinah; toda naša armada je izrabila ugodno priliko in nemudoma z veliko energijo zasledovala bežečega sovražnika in ga prisilila k boju na Kostajniku, še predno je imel čas urediti svoje sile, napraviti okope in postaviti artiljerijo. Naše čete so v brzih pohodih dospale do Kostajnika, katerega je naša artiljerija z Gorne Borne tako uspešno obsipala z granatami in šrapneli, da je naša pehota po štirikratnem naskoku končno veljavno zmagala in zavzela Kostajnik. S tem je bila pot proti Krupnji prosta in naše čete so 9. novembra ponoči kljub trdovratnemu sovražnemu odporu z naskokom zavzele Krupnjo sam. Z zavzetjem Krupnje smo dobili v roko tudi Zavlanko in vzhodno od nje ležeče višine, o čemer poroča včerajšnje uradno poročilo fcm. Potioreka. Te višine se vlečejo na levi strani deželne ceste, ki od Zavlanske v ravni smeri vodi proti Valjevu. Od Krupnje se je sovražnik umaknil v smeri rečice Plečka. Istočasno ko so naše čete zasedle Krupnjo in višine ob valjevski cesti, smo dosegli velik uspeh tudi severovzhodno od Lešnice. Po popolni osvojitvi železniške proge Šabac—Lešnica, smo zavzeli tudi južnozpadni del deželne ceste, ki teče paralelno z železnico in je bil še v srbskih rokah, ter zasedli nadaljna ob cesti ležeča kraja Petlovac in Ribare. S trigonometrične točke 318 smo pregnali sovražno artiljerijo, prizadejavši ji težke izgube, in zasedli progo med krajema Petkovica in Lipolist. S tem smo široko, izvrstno deželno cesto, ki teče od Lešnice do Šabca paralelno z železniško progo, zavarovali proti vsakemu presenečenju; po tej cesti je že dospel v Prnjavor naš prvi municijski transport. — V Mačvi so se naše čete za stalno uredile. Čez Crnobaro smo do Sitarjev začasno izpeljali poljsko železnico in tako ustvarili železniško zvezo preko Mačve. — Srbske izgube ob naših hitro si sledečih napadih so bile zelo velike. Po bitki pri Pleševici so naši pokopali 500 mrtvih Srbov. Pri Krupnji smo ušli 3000 Srbov, med njimi 40 častnikov. Obenem smo uplenili 8 oblegovalnih topov in 12 strojnih pušk. Ujeti srbski častniki pripovedujejo, da so naši obsežni napadi Srbe zelo presenetili in prestrašili.

AVTENTIČNO POROČILO O SRBSKEM VPADU V BOSNO.

(Od časnikarskega urada c. kr. vojnega ministrstva in državnega pravdnika na Dunaju dovoljeno.)

Budimpešta, 13. novembra. »Az Estov« vojni poročevalec je poslal svojem listu naslednje avtentično poročilo o srbskem vpadu v Bosno:

Za velikosrbsko fato morgano drveči Srbi so vso svojo nado stavili na akcijo, katere namen je bil zasedi — četudi samo začasno — glavno mesto Bosne: Sarajevo, ki je igralo ob izbruhu sedanje svetovne vojne tako žalostno vlogo. Pri tem so se Srbi zanašali na dolgoletno skrivno delo »Narodne Obrane« ter upali, da bo vsejano seme sedaj rodilo svoje strupene sadove, to je da se bo srbsko prebivalstvo Bosne in Hercegovine dvignilo k upor.

Kljub dolgoletnemu rovanju »Narodne Obrane« in kljub temu, da so Srbi ob svo-

fem vpadu uporabili vso svojo balkansko lišičnost, se vendarle ni posrečilo pobuniti zadovoljnih bosensko-hercegovskih Srbov. In Srbi so s tako gotovostjo računali na to pomoč! Poleg navdušenja in junaštva naših čet je ravno ta okolnost pripomogla, da je morala srbsko-črnogorska premoč v divjem begu in s strašnimi izgubami zapustiti Bosno in se za vedno odpovedati nadi, da bi ti dve pokrajini kdaj prišli pod oblast kralja Petra.

Združene srbsko-črnogorske čete so na štirih krajih istočasno vdrla v Bosno. Njihov načrt je bil, naenkrat dvigniti k revoluciji celo Bosno in se razprostrti čezno kakor lava, predno bi naše severne čete imele čas dospeti na pomoč. Tako naj bi Bosna in Hercegovina postali srbski pokrajini.

Da so si Srbi celo stvar tako mislili, dokazuje tudi dejstvo, da sta srbski general Božo Božanović (v Vlasenici) in črnogorski general Vukotić (v Sokolcu) sklicala prebivalstvo na zborovanje, na katerem so srbski demagogi z vso zgovornostjo pozivali k revoluciji. Ker to ni uspelo, je črnogorski general razglasil, da avstro-ogorski denar nima več nobene veljave in naj se torej izroči vojaški oblasti. Na ta način so samo v Sokolcu spravili skupaj 30.000 kron.

Vpadni načrt je bil tako dogovorjen, da bi se imele čete, ki so vpadle na štirih točkah, združiti pri Sarajevu in se z združenimi močmi polastiti bosenskega glavnega mesta.

Vrhovno poveljstvo nad srbskimi četami je imel general Janković, ki je istočasno razpolagal s črnogorskimi močmi. Ena teh armad je vpadla v Bosno pri Ljuboviji ob Drini, južno od Dvornika. Tem četam je poveljeval Božanović in so šteje 10.000 mož. Srbski redni vojaki, ki se bore zaničevaje smrti, so tudi tu poslali pred sabo četaše kot krmu za topove.

Srbski četaši, približno 500—600, pod poveljstvom Svetislava Popovića, so vdrl v smeri proti Srebrenici. Njihova naloga je bila, kakor smo zvedeli od ujetih četašev dvojna. Na eni strani so imeli poizvedeti za moč in postojanke naših čet in z eventualnimi praskami dati glavni sili priliko in čas, da se razvrsti in proti event. premoči izvrši defenzivne priprave (okope); na drugi strani pa naj bi pobunili srbsko prebivalstvo.

Istočasno je vdrla čez mejo pri Višegradu več tisoč mož močna srbska kolona pod vodstvom polkovnika Petra Kristića. Tudi pred njo je prodiralo več sto četašev.

Ko je prebivalstvo zvedelo za srbski vpad, je pobegnilo v notranjost dežele; oblast jih je namestila krog Travnika Bjače. V prvi vrsti so pobegnili mohamedanci, pa tudi krepkejša srbska moštvo, tako da so ostali po srbskih občinah le starci, ženske in otroci.

Četaši so svojo vlogo tako razumeli, da so prodirajoč pred srbsko armado vse oplenili, opustošili in požgali. Vendar so pa s svojim vandalizmom prizanašali srbskim domovom, kjer so se zadovoljili le z živili. Srbske hiše je od turških lahko ločiti, ker so slednje na poseben način zidane; srbske domove so pa spoznali tudi na zvenelih obešenih vencih, znamenjih v čast srbskim patronom. Vrhutega so bile srbske hiše zaznamovane s križci in so tako ostale nepoškodovane.

Ko so četaši izvedli potrebne poizvedbe, so odrinile na pot glavne sile in se obrnile naravnost proti Sarajevu, kate-rega so smatrale za svoj glavni cilj in se zato niso marale slabiti v gverila vojni. Srbske čete so zavzele svoje postojanke krog utrjenega in tudi sicer zavarovanega pasu pri Sarajevu. Tu jih je tudi doletela zla usoda. Naše čete so združene srbske in črnogorske brambne sile na Romanji planini prisilile k odkritemu boju in jih odločilno porazile.

Tako so pri Ljuboviji in Višegradu vpadle srbske čete brez posebnega odpora prodrle čez mejo in šle v nastavljeno past. In sicer so šli Srbi od Ljubovije v smeri: Srebrenica, Vlasenica, Kladanj, Han, Plešak, Rubnici, Srnji, Olova, Česljanovići in čez Ozren planino: Sarajevo. To je bila severna armada.

Južnovzhodna armada je vdrla čez Višegrad ob Drino do Mokra-Pale.

Četaši so padli 6 km vzhodno od Sarajeva pri Han Blugu pod smrtonosnimi krog-lami naših tirolskih lovcev.

Črnogorski vrhovni poveljnik je bil general Vukotić (ki je bil pa podrejen generalu Jankoviću), ki je poveljeval obenem zetski diviziji, medtem ko je Rajčićevi brigadi poveljeval general Rajčić, ki je od navadnega četaškega vodje avanziral za generala. Ta brigada je šla proti Bileku in ga oblegala, a jo je potolkel Pongrac s svojo armado in jo pognal v beg, prizadejavši ji težke izgube in uplenitvi ji top »Veliki Tom«. Ta četa se je nato obrnila proti Trnovu.

Četrta vpadna črta je vodila od izliva Tare v Drino v smeri proti Palam. V odločilnem trenutku so zagrmeli naši topovi, so zaprsketale naše puške in srbsko-črnogorske čete, ki so se sešle pri Korani, so

v divjem begu bežale na Romanjo planino, kjer jih je Potiorekova armada odločilno potolkla in zapodila čez mejo. Obleganje Sarajeva je šlo Srbom za vselej po vodi.

UJETNIKI V SARAJEVU.

V Sarajevu se sedaj nahaja 1500 ujetih Srbov in Črnogorcev, ki so bili ujeti v zadnjih bojih.

× × ×

IZ BOJEV ZA KRUPANJ.

Iz Budimpešte se poroča o zavzetju Krupnja: Srbi so se utrdili na gori Kubište, naše čete so ostale na Ernbu. Vroči boji so se bili tri dni in tri noči. Ponoči na 6. novembra so naše ženijske čete z ekrazitom razstrelile del Kubišta, nakar se je vnel ljut boj na nož. Srbi so izgubili 1000 mrtvih in 2000 ranjenecv.

BOJ S ČRNOGORCI PRI VASI LISAC.

Iz Budimpešte se poroča preko Sarajeva: Te dni je poizkušalo 750 Črnogorcev udreti pri vasi Lisac v Dalmacijo. Črnogorci so pa zašli v vskrižni ogenj topov in strojnih pušk, ki je pobil Črnogorce do zadnjega moža.

× × ×

SRBSKI GLAVNI STAN PREMEŠČEN V MLADENOVAC.

V Sofijo se poroča iz Niša, da se je premestil srbski glavni stan v Valjevo, iz Valjeva pa v Mladenovac.

× × ×

Iz Valjeva v Mladenovac znaša razdalja po zračni črti 70 km. Mladenovac leži severozahodno od Valjeva in jugozahodno od Beograda (razdalja od Beograda znaša 45 km) ob železniški progi Beograd—Niš.

ČRNOGORSKA PRESTOLICA PREMEŠČENA V NIKŠIČ.

Sofija, 13. novembra. Iz Niša se poroča, da bo črnogorska prestolica premeščena iz Cetinja v Nikšič. Arhive so že prepeljali. (Nikšič leži 40 km severno od Cetinja.)

× × ×

ZASTAVA NA OBVEZOVALIŠČU.

Budimpešta, 13. novembra. Poročevalec »Pesti Hirilapa« brzojavlja: Savski breg, 11. nov. Znano je, da Srbi ne prizanašajo »Rdečemu križu« in obstreljujejo sanitetne patrulje ravno tako kakor obvezovališča, ki so označena z zastavo »Rdečega križa«. Ko so naše čete spoznale ta nečloveški bojni način, so si znale pomagati. Na mesto, ki je najbolj izpostavljeno srbski artiljeriji, postavijo šotore in obesijo veliko zastavo »Rdečega križa«. V čisto nasprotni smeri pa prirede potem pravo obvezovališče, o čemer so obveščeni vsi vojaki. Srbi potem pridno obstreljujejo navidezno obvezovališče, naši zdravniki pa medtem na drugem mestu mirno in neovirano vrše svojo službo.

× × ×

SRBIJA KLIČE POD OROŽJE PETDESETLETNE MOŽE.

Solun, 12. novembra. Iz Bitolja poročajo, da Srbi vpoklicujejo petdesetletne može pod orožje. Vpoklicani so celo taki, ki imajo telesne hibe.

Ruske grožnje Italiji.

»Ruski Invalid« priobčuje naslednjo grožnjo Italiji: Zadnji čas je, da poseže Italija vmes. Naj nikar ne čaka, dokler mi zanjo ne poberemo kostonja iz žrjavice, ker potem se bodo našli drugi odjemalci. Italija naj ve, da če nemudoma ne udari, pripade zgornji del Jadranskega morja Srbom in Črnogorcem.

Tri turške transportne ladje potopljene.

Carigrad. Glavni stan poroča: Ker ni nobene vesti o turških transportnih parnikih »Bezmialem«, »Bachri Achmer« in »Midhat Pascha«, ki so se odpeljale v Carigrad, jih je najbrže rusko brodogoj napadlo in potopilo. Ladje so plule na dan obstreljevanja mesta Cunguldak v istih vodah kakor ruske ladje.

Podrobnosti iz boja, v katerem je bila uničena nemška križarka »Emden«.

London, 14. novembra. (Kor. urad.) »Daily Chronicle« poroča iz Kellinga: V ponedeljek ob 6. uri jutraj je došla tu sem križarka »Emden« s polnim parom, ki je imela četrti parnik in ni razobesila zastave. Izpustila je takoj čolne v morje, iz katerih so se izkrcali trije častniki s 40 možmi in s štirimi strojnimi puškami. Izkrcani mornarji so uničili kabelsko postajo in instrumente, nato so poizkušali prerezati kabel. Ob 9. uri jutraj je dala križarka znamenje za odhod, a bilo je že prepozno. Otočani so videli, da se bliža neka

druga bojna ladja, ki je na razdaljo 3300 metrov izstrelila prvi strel. Ko se je križarka »Sydney« približala, se ji je posrečilo, da je »Emden« odstrelila en dimnik in eno zadro. Obe ladji sta močno streljali in sta se hitro odstranili. Otočani nato niso ničesar več čuli in videli. Drugo jutro je pripovedovala posadka križarke »Sydney«, da je porabila njih križarka večjo brzino svoje ladje zato, da se je toliko odstranila, da jo topovi križarke »Emden« niso mogli doseči, dokler ni zapeljala nemška križarka na obrežje. Boj je trajal 80 minut. Zadel sta le dva nemška strela, vsled katerih so bili ubiti 4 možje, 14 jih je pa bilo ranjenih. Obe križarki sta zaman poizkušali druga drugo s torpedi uničiti. Nemški mornarji, ki so se izkrcali zvečer, so se vkrcali na neko staro, dolgo in ozko ladjo, ki so jo vzeli nekemu otočanu in so se odpeljali. O njih nadaljni usodi ni ničesar znanega.

KDO JE JAVIL AVSTRALSKI KRIŽARKI SIDNEY NAVZOČNOST NEMŠKE KRIŽARKE EMDEN.

London, 14. novembra. (Kor. urad.) »Morning Post« poroča iz Sidneya: Navzočnost nemške križarke Emden so z brezžično brzojavko javili avstralski križarki Sidney uradniki brzojavne družbe »Eastern-Kabel-Kompagnie« na Kokos otokih. Družba »Eastern-Kabel-Kompagnie« je bila prva obveščena o navzočnosti križarke Emden.

Boji na zahodu.

Berolin, 13. novembra. (Uradno.) Okolu Ysera pri Nieuportu so naše mornariške čete zadale sovražniku najtežje izgube in so ujele 700 Francozov. Pri nadaljnjih napredujočih napadih pri Ypernu so ujeli nadaljnjih 1100 mož.

Silni francoski napadi zahodno in vzhodno Soissona so bili z občutnimi sovražnikovimi izgubami odbiti.

× × ×

Slab položaj zaveznikov.

Milan. »Secolo« piše pričo nemških uspehov v Flandriji: Zavezniki se nahajajo v veliko resnejšem položaju kakor so se doslej.

Velike izgube Belgijcev. — Kralj Albert v ognju.

Berolin. Iz Rosendaala poročajo: Iz pisma belgijskih častnikov na njih domače, se razvidi, da cenijo belgijske izgube v bojih pri Bixchoste in Ramscapelle na 6000 mrtvih in nad 8000 ranjenih. Vojaki so se borili s smrtnim pogumom. Kralj sam, v uniformi poročnika, je stal sredi ognja. Za vojno črto je pa bila kraljica, ki je vodila obvezovanje ranjenecv. Od najboljših belgijskih polkov 11. in 12. je ostala komaj peščica cela. Izgube častnikov so bile nezasišane. Kralj Albert je spopolnil njih mesta s francoskimi častniki. Pravijo, da se od sedaj naprej Belgijci ne bodo več borili v lastnih oddelkih, ampak da jih bodo porazdelili posamič na celo bojno črto.

10.000 Belgijcev padlo. — Nemci napredujejo na celi črti.

Rotterdam, 14. novembra. Belgijci so v zadnjih bojih izgubili 10.000 mož. Angleži so se pri Dixmuidnu zelo slabo vojskovali. Nemci na celi črti neprestano napredujejo.

Boj v vodi.

Amsterdam. »Tid« poroča iz Belgije: Dne 10. novembra se je bil pri Nieuport in Dixmuiden silen boj na nasipih za nasipe in jezove. Kdor je nasip vzlet, ta je bil gospod ozemlja. V ospredje stopila strojna puška, ker težki topovi niso mogli naprej zaradi močvirnega ozemlja. Sovražnik je znal na nekaterih krajih zelo spretno odpraviti ovire, ki mu jih je delala poplavljenost zemlja. Na drugih krajih so se borili v vodi mož proti možu. Vojaki so bili vsled mraza in mokre obleke čisto izdelani. Zavezniki so si priborili pri Nieuport korak za korakom, ampak pri Dixmuiden je morala njih sreda pritisku podležiti. Opoldne se niso mogli več držati. Razstreljeno in zažgano mesto Dixmuiden je zopet sprejelo Nemce. Sovražnik se ni mesta popolnoma postalil, ker so se zavezniki v predmetih še držali. Medtem so odmarširale proti kraju, kjer je bila nevarnost, da Nemci prodro, nove pomožne čete, da jih prehitijo.

Pri Yperu so Francozi odbili napad mlajših, nemških rezervnih čet, so pa izgubili pri tem mnogo mrtvih in ujetnikov.

Nemci hočejo priti za vsako ceno v Calais.

Kopenhagen. »Nacional Tidende« poroča iz Pariza: Kljub megli na bojišču delajo Nemci velike priprave k novemu, močnemu sunku proti mestu

Calais. Tja hočejo prodreti, naj stane kar hoče. Boji se vrše v megli in razočaranja niso izključena, ako ne bodo zavezniki na jasnem o poziciji nemških čet.

Arras gori.

London. »Times« poroča s severne Francoske: Nemci so bombardirali Bethune; poškodovali so mestno hišo, več hiš in trgovin. Na artiljerija je prodrla do »Gevenchy«. Mesto Arras bo kmalu uničeno. Šole so vse zaprli: dekliški licej in mnogo drugih hiš na cesti Rue de Temple je v plamenih. Veliko ljudi je bilo pri obstreljevanju ubitih.

Novi boji ob reki Aisne. Severnozahodni fort mesta Reims v nemških rokah?

Dunaj. Privatna brzojavka. Po poročilih nemških vojni poročevalcih na Francoskem so severnozahodni fort mesta Reims v nemških rokah. Koncem oktobra je plapolala na utrjenih delih Nogend d'A-besse, Vitry les Reims Fresnes in Brimont že nemška zastava. Začetkom novembra so Nemci prisilili še en fort k molku. Na en sam dan so vrgli 500 bomb v mesto.

Angleški admiral padel.

London, 14. novembra. V pomorski bitki ob čilski obali je padel angleški admiral Cradek.

Francozi začeli nabirati tudi manj spo-sobne.

Geni. Francoski vojni minister Millerand je odredil, da se izurjenje rekrutov pospeši in da se vpokličejo takozvani »auxiliaires« (pomožni vojaki), da utrjene aktivne vojake nadomeste. Na papirju štejejo te čete 500.000 mož.

Angleži rabijo še 800.000 rekrutov.

Rotterdam. Angleški časopisi so začeli zopet agitirati za vojaško službo. Kitchener da otrebuje 800.000 mož, da Ostende zopet osvobodi in Nemce ob Aisni, kjer so 60 km daleč od Pariza, nazaj vrže. Angleži da slišijo samo o zmagah, ampak vedo naj, da Joffre in French nista bogve kakih uspehov dosegla.

Kako si v Parizu pomagajo.

Umetniki v Parizu, ki nimajo sedaj dela, so si ustanovili svoje društvo. Najeli so si kuhinjo in jedilnico. Tam dobi vsak umetnik opoldne kosilo za-astonj. Kdor hoče pa kaj plačati, vrže denar v skrinjico, ki visi na steni. Za mase ljudstva pa skrbe na sledeč način: Pri pošiljativah mesa za armado ostane veliko ostankov. Te skupaj pobirajo in napravljajo izvrstno juho. 1 liter te juhe stane 10 vin. 1 funt tega mesa stane tudi samo 10 vin. Pariški delavci in reveži se v masah te naprave poslužujejo.

Pariška borza zopet otvorjena.

Pariz, 14. novembra. Pariška borza bo 23. novembra zopet pričela poslovati.

Angleška rabi denar.

London, 14. novembra. »Morning-post« poroča: Pričakuje se, da bo vlada zahtevala 200 milijonov funtov sterlingov kredita. Namerava se del kredita pokriti z davki, ki bi prinesli 30 do 50 milijonov. Premierni minister Asquith je v principu sprejel predlog, naj bi posebna komisija, v kateri bi bile zastopane vse stranke, uredila način preskrbe družin vojakov. Vsled tega tudi delavska stranka ni predlagala nobenega dostavka k adresi na prestolni govor.

Angleški admiral javlja, da sta križarici »Monmouth« in »Good Hope« izgubljeni.

London. Admiraliteta naznanja, da ni o omenjenih križaricah nobenih natančnih poročil in da sta smatrati obe ladiji za izgubljeni.

Prihodnje mirovne konference naj bi bile v Bernu.

Švicarski listi pišejo, da bodo prihodnje mirovne konference v nevtralnem švicarskem mestu Bernu. Misel, naj dve velesili, ena duhovna in ena posvetna (Papež in Wilson), ki uživata največji ugled na svetu in garantirata popolno nepristranost, posredujeja za mir, Švicarji toplo pozdravljajo.

Angleški parlament.

London, 14. novembra. »Daily Telegraph« poroča, da bo premierni minister Asquith skušal dobiti dovoljenje parlamenta za oboroženje drugega milijona vojakov v vojne svrhe.

London, 14. novembra. Spodnja zbornica je včeraj odobrila addresso kot odgovor na prestolni govor. V teku debate je izjavil novi voditelj delavske stranke Heuderson, da je vsa stranka edina z vlado kljub precejšnjim nasprotstvom. Angleškemu narodu ne preostaja drugega, kakor odločno nadaljevati vojno do zadovoljivega izida.

Po padcu Tsingtau.

MINE EKSPLODIRALE. — PO BOJIH ZA TSINGTAU.

Tokio, 14. novembra. Dne 11. t. mes. je eksplodirala podmorska mina v hipu, ko so jo hoteli odstraniti. Pri tem sta bila ubita dva častnika in 8 moč, 1 častnik in 16 moč pa ranjenih. V bolnišnici v Tsingtau leži 436 ranjenih Nemcev.

V TSINGTAU PADLO 8 AVSTRIJCEV, 9 JIH JE BILO RANJENIH.

Dunaj, 14. novembra. (Kor. urad.) Poveljstvo ladje Njegovoga Velikanstva »Kaiserin Elisabeth« je doposlalo potom c. in kr. poslanstva v Peking sledede poročilo: »Ko smo porabili na ladji vso municijo, smo »Kaiserin Elisabeth« potopili; posadka se je vojskovala potem na suhem. Kakor se je dogladno do zdaj, je padlo ladjine posadke osem moč, fregatni poročnik Baierle in 8 moč je ranjenih.

Burska ustaja.

London, 14. novembra. Uradno poročajo, da je Botha zadel po napornem nočnem maršu 24 milj vzhodno od Windburga na Dewetove glavne čete. Buri so izgubili 250 ujetnikov in dva tabora.

London, 14. novembra. Reuterjev urad poroča iz Kapstadta 11. novembra, da je bivši premierni minister kapske kolonije, Schreiner, imenovan za višjega komisarja Južne Afrike v Londonu.

Uradni izkazi izgub.

Izgube 20. lovskega bataljona.

(Iz izkaza izgub št. 52.)

Mrtvi: Berič Andrej 1, Bonin Janez 2, Borghet Alojzij 2, Celik Franc 1, Cergolj Jožef 4, iz Naklega pri Sežani, Dalcich Janez 4, Dudine Nikolaj 2, Flego Blaž 4, Forst Alfred 4, Franković Jožef 4, Herzog Anton 3, Lagamis Job 3, Marizza Hektor 4, Marot Anton 1, Mihelič Franc 1, Petkovšek Karel 4, iz Raketa, Rabach Jožef 4, Veratčin Franc 3, Volčič Alojzij 3, Zgavec Alojzij 4, Zin Albin 2.

Ranjeni: Babič Anton 4, Bajte Peter, Balja Anton 2, Bartel Franc 1, Bartole Anton 1, Bizjak Franc 1, Bitežnik Štefan 3, Bolzan Jožef 3, Boštjančič Franc 2 iz Vrtojbe, Božič Alojzij 4, Bras Anton, Branković Avgust 2 iz Gorice, Brencič Anton 3, Bressan Angel 4, Bressan Rudolf 4, Brezovšek Jožef 3, Brodan Jožef 4, Ček Maks 1, Centič Janez, Centič Janez 2 iz Sedla pri Tolminu, Černetič Janez 4, Čiressick Anton 4, Christin Rihard 4, Colanti Lovrenc 3, Kolaučič Rudolf 1, Comar Henrik 3, Coslovich Janez 4, Cossar Robert 3, Cotič Jožef 4, Cozzul Higin, Cunja Peter 3, Curt Anton 1, Cuzzit Dominik 2, Degrassi Engelbert 4, Delbello Janez, Delbello Jožef 1, Dellipiccolo Angelik 4, Depangheri Franc 4, Dobrajc Mihael 4, Domitrovič Jožef 4, Drole Janez iz Grahovega na Primorskem, Drušković Franc 3, Eržen Franc 4, Everz Franc 4, Faoretto Vinko 4, Feletič Evgen 3, Ferjančič Franc 2, Fonazar Janez 4, Fortunat Ludovik, Fragiaco Jurij 3, Frank Karel 4, Fromm Jožef 3, Furlan Anton 2, Furlan Rudolf 1, Gabas Janez, Gaberšek Franc 2, Gerlon Jožef 4, Grabner Franc 3, Grahsmugg Ludvik 3, Gregorič Anton 4, Gregorič Karel 4, Grobner Andrej, Habijan Marko, Held Franc 2, Holzer Janez 4, Hrešak Anton 3, Ivesa Anton 3, Janez Anton, Jazbec Anton 3, Jelčič Janez 3, Ipavec Jožef 1, Jurčič Roman 2, Jurčinovič Franc 1, Juričič Mat. 2, Kaiser Friderik 3, Kalcina Janez 1, Kamnikar Alojzij 1, Kavrečič Jožef 3, Klementič Franc 3, Klun Franc 2, Kobal Franc 2, Küberl Karel 3, Kocjančič Tomaž 3, Kosiina Rajmund 7, Kovatič Janez 3, Kozar Anton 1, Krašovec Janez 2, Krušvar Anton 2, Kuk Peter 3, Lebar Ignacij 1, Lehman Dušan 2, Lesica Peter, Landl Leopold 2, Marega Peter 4, Marinazi Anton 2, Markič Filip 4, Mazaj Matija 3, Mendizna Anton 4, Mevlja Franc 4, Meziniec Franc 3, Miau Peter 4, Mihelič Karel 3, Michelli Ferdinand 3, Minussi Humbert 1, Moretti Janez 4, Novak Alojzij 3, Pečnik Martin 3, Perko Jakob, Perkon Anton 3, Persico Jožef 4, Petrc Matija 4, Petruz Anton 2, Petvar Franc 3, Pinčan Janez 2, Pintar Leopold, Pittamitz Alfonz 4, Pivk Janez 4, Porec Anton 2, Popovič Marko 3, Poropat Gregor, Pribyl Ernest 3, Primožič Janez 3, Pust Peter 2, Rejcek Anton 4, Sabadello Janez 3, Sayna Franc, Sauson Klemento 4, Feebacher Vencel 1, Šestan Rok 4, Sluga Janez 2, Špan Jurij 2, Sparanja Matej 4, Spazapan Izidor 1, Šperšak Franc 1, Šrock Ernest 3, Šumberac Janez, Švajger Štefan 3, Tomšič Anton, Tomšič Jožef, Tortul Bernard 2, Trstevjan Anton 1, Uršič Jožef 4, Valentinič Virgil, Vescovo Karel 1, Vidas Vidulin Anton 3, Viduc Janez 2, Viller Janez 4, Visintin B. 4, Visintin Janez 1, Visintin Janez 2, Vitor Janez 1, Vučič Anton 4, Zanutel Anton, Zironnik Mihael 4, Zovič Peter 4, Zucio Jožef 3. — Vtevilke pri imenih pomenijo stotnjico.

Ranjeni in mrtvi častniki.

V listi izgub št. 51, do 55, so naslednji častniki ranjeni: Rudolf Jonke, stotnik 59. pešpolka, doma iz Kočevja; Franc Ravnikar, nadporočnik pri domobranskem polku št. 18, doma iz Ljubljane; Rudolf Šmuc, nadporočnik pri pehotnem polku št. 53; Josip Lebar, rezervni praporščak pri 12. pehotnem polku; Grašič Ivan, poročnik 27. pešpolka; Anton Kalan, kadet v rezervi, 22. pešpolk; Friderik Žužek, poročnik bosenskoherc. pešpolka št. 4. Nadalje izkazuje lista št. 55 naslednje ranjene častnike 27. domobranskega polka: stotnik Czura Ivan (3), poročnik Sieb Edvard (9), poročnik Schuster Herman (1). — Ranjeni so naslednji stotniki 27. dom. polka: stotnik Blaschke Avgust, podpolkovnik Brückner Ivan, stotnik Golgotan Ivan (9), stotnik Hayder Rudolf (4), nadporočnik Hübel Ivan, rezervni poročnik Kahlihofer Jožef (10), rez. poročnik Kralik Rihard (6), rez. kadet Kuhelj Friderik (6), rez. kadet Novakovič Robert (9), poročnik Evgen Redl (6), rez. poročnik Slavac Ivan (9), rez. poročnik Stiasny Karel (3), stotnik Szlavik Belizar (6), rez. praporščak Wallner Leander (1), podpolkovnik pl. Wolnovich Johann. — Lista 55. izkazuje mrtve naslednje častnike 87. pešpolka: nadporočnik Fink Emil, nadporočnik Praprotnik Ferdinand, nadporočnik Rivatiz Gvidon; med izkazanimi ranjenimi častniki istega polka so: nadporočnik Egiseer Karel (6), praporščak Einfalt Viljem (1), rez. poročnik Hübler Johann, kadetni

aspirant Sagmeister Jožef (10), major Watzer Karel. — V isti listi so izkazani med mrtvimi vojaki 27. domobranskega pešpolka:

V seznamu izgub št. 52. se med drugimi nahajajo še sledeči: Poročnik Bežek Rihard, 20. lov. bat., 4. stot., iz Kamnika, mrtvi; stotnik Brosch Ernest, 87. pp., mrtvi.

Od častnikov 47. pešpolka so mrtvi: Poročnik Eglauer Karel 7; praporščak Fuchs Rudolf 4; kadet Heinrich Robert 4; podpolkovnik Mayer Rihard; kadet Milovčič Jožef 13; poročnik Ritz Maks 1; poročnik Schrittwieser Oskar 14; kadet Szakatsits Franc 13.

Izgube 27. domobranskega pešpolka.

Mrtvi: Čap Lovro (9), korporal Erzetič Adolf (1), Grilc Peter (9), četovodja Gross Engelbert (1), korporal Kalan (12), Kavčič Štefan (12), Kumer Franc (9), Kunaver Franc (1), Kurnick (12), korporal Alojzij Leban (3), Likar Ivan (2), četovodja Loboda Vinko (3), Luka Valentin (2), Martinjak Ivan (10), Marzollini Cittere (10), korporal Noe Franc (3), Ostir Martin (3), Patistič Anton (10), četovodja Paulin (12), Pitkušek (12), Povše (12), Praznik Matevž (1), poddesetnik Ravnik Ivan (1), Reja (15), Repnik Jožef (2), Samec (12), Tomazin Ivan (9), Zagar (12), Zan Matevž.

V vojnem ujetništvu so naslednji vojaki 27. domobranskega pešpolka: Korporal Krestan Jožef (6), Maraš Ivan (6), Moretti Anton (6), Striša Anton (6), Visintin (6), poddesetnik Zanolla Ivan (6). (Dalje prihodnjic.)

Najnovejša poročila.

DRŽAVNO VOJNO POSOJILLO.

Dunaj, 14. novembra. Akcijska družba Skodinih tovarn v Plznu je podpisala za vojno posojilo pri Kreditnem zavodu in nižjeavstrijski eskomptni družbi štiri milijone kron. Pri Kreditnem zavodu so nadalje podpisali Stabilimento Technico Triestino dva milijona, akcijska družba Roth dva milijona in nestomitska tovarna sladkorja 500.000 K. Hugon Gerngroß je kot predsednik akcijske družbe Gerngroß podpisal pri Kreditnem zavodu in dunajskem bančnem društvu en milijon in sicer 500 tisoč kron na račun družbe in 500.000 K za se zasebno.

Debreczin, 14. nov. Mestna uprava in uprava sirotišnice ste sklenili, podpisati več milijonov za vojno posojilo. Tudi med prebivalstvom se kaže v tem oziru živahno gibanje. V Debreczinu bo podpisanih 10 milijonov kron.

3MILIJONSKI DAR OGRSKIH KATOLIŠKIH ŠKOFOV.

Budimpešta, 13. novembra. »Pesti Naplo« poroča: Korporacija ogrskih katoliških škofov je sklenila, iz svojega premoženja darovati 3 milijone kron za podporo družinam vojni obvezancev. Sklep je že predložen naučnemu ministrstvu, ki ga je poslalo knezu in primasu, da določi, koliko naj dobe posamezni komitati.

Gradec, 14. novembra. Štajerska eskomptna banka je sklenila podpisati 1 milijon kron vojnega posojila.

DUNAJSKA OBČINA PODPIŠE 25 MILIJONOV VOJNEGA POSOJILA.

Dunaj, 14. novembra. (Kor. urad.) »Rathauskorrespondenz« poroča: Mesto Dunaj s svojimi zakladi in zavodi podpiše 25 milijonov vojnega posojila.

OGRSKI DRŽAVNI ZBOR.

Budimpešta, 14. novembra. Ogrski državni zbor bo imel v sredo, dne 25. t. m. sejo. Cesar je dovolil za čas zasedanja onim poslancem, ki so v vojni, dopust.

FRANCOZI NAMERAVAJO OBSTRELJEVATI SMYRNO IN DRUGA MALO-AZIJSKA PRISTANIŠKA MESTA.

Berolinski »Lokalanzeiger« poroča iz Aten: Francoske bojne ladje so ustavile grške trgovske ladje, ki so vozile v Malo Azijo in so jih posvarile, da naj ne vozijo naprej, ker namerava francosko bojno brodovje obstreljevati Smyrno in druga pristaniška mesta v Mali Aziji.

NOVI PREDSEDNIK V MEHIKI.

Washington, 14. novembra. Došle vesti poročajo, da je na nekem zborovanju v Agoas Calientes prisegel Gufrierrez kot provizorični predsednik Mehike. Zborovalci so nato proglasili Caranzo za revolucionarja.

Dnevne novice.

+ Poljaki na Kranjskem. Č. g. Ks. Kazimir Lagose, ki je došel v Ljubljano, da prevzema dušno pastirstvo nad poljskimi begunci na Kranjskem (naslov na hotel »Union« v Ljubljani), piše v »Glosu Naroda« o svojem potu v L i t i j o, kjer je našel mnogo Poljakov, posebno iz Krakova, ter pravi: Vsi zelo hvalijo dobroščnost Slovencev, ki store vse, kar je mogoče, da bi olajšali Poljakom življenje daleč od doma. Mnogo Slovencev je brezplačno sprejelo na stanovanje Poljake, drugi jim prinašajo podpore v blagu, prva sta v izvrševanju dobroščnosti župan in njegov tajnik. Obilokrat se dogodi, da izplačata podpore izgnancem iz lastnega žepa, ako manjka denarja v blagajni. Nato dopisnik citira škofovo pismo na celo duhovščino, v kateri priporoča duhovščini v prisrčnih besedah, naj podpira brate Poljake. Knezoškofove besede najdejo odmev v slovenski

javnosti, tako duhovščina, kakor tudi ljudstvo hiti s pomočjo in se ne ustraši ne truda, ne žrtve. V Litiji je srečal vse polno dobrosrčnih ljudi. Organiziran je odbor, na katerega čelu je župnik Frančišek Kralj. Dopisnik je ondi Poljakom daroval sveto mašo in jim delil sv. zakramente, nakar je šel naprej do bratov, ki so razkropljeni po celi deželi.

+ Vse gospode, ki so obljubili prispevke oziroma posredovanje za prispevke Vestniku S. K. S. Z. lepo prosimo, da pošljejo spise zadnjič čas do sobote 21. t. m.

— Brezplačna volna. — Za domače delo v prid armadi v vojni. Širšim krogom prebivalstva še ni zadostno znano, da zamojere vse žene in deklice, ki bi rade za vojake v vojski delale, pa niso v stanu, da bi volno iz lastnih sredstev kupile, proti položitvi zastavila dobiti v oddelku za volne vojnega pomožnega urada (IX. Berggasse 16) poljubne množine volne za domače pletenje. Zastavilo se vrne pri oddaji izdelanih predmetov, za katere so na istem mestu na razpolago, praktičnim potrebam vajakov v vojski primerni vzorci.

+ Avstrijsko vojno posojilo. V današnjem listu objavljamo med oglasi uradni oklic glede vojnega posojila, o katerem smo včeraj že obširneje pisali, in pa vabilo na subskripcijo. Cenjene čitatelje opozarjamo tem potom na ta razglas.

— Družinska Pratika 1915. Ker knjigovoznica v zadnjem času vsled obilice naročil ne more vselej naglo postreči gg. razprodajalcem, prosi založništvo »Družinske Pratique« nekoliko potrpljenja. V par dneh bo vsem ustrezno.

— Izkaze o izgubah v vojni do včetrš št. 50 smo danes odpisali p. n. zunanjim naročnikom. Ljubljanski odjemalci naj se čim prej potrudijo po nje v upravnishvto.

+ Umesno darilo. Na včetršnjem obnem zboru »Društva slovenskih katehetov« je bil soglasno sprejet predlog, da se daruje v vojne namene 100 K. Ta svota se razdeli trem ljubljanskim dekliškim šolam (šentjakobski, uršulinski in lichtenturniški) za nakup volne, ki jo bodo učenke porabile pri izdelovanju zimskih pletenin slovenskim bojevnikom.

— Zemljevid evropskega bojišča, priloga št. 8. »Ilustriranega Glasnika«, je iznova donatističen in se dobiva v »Katoški tiskarni« po 20 vinarjev komad. Novi naročniki »Glasnika« ga dobe zastoj.

— Vojne razglednice, ki jih je te dni izdala uprava »Bogoljubova« v Ljubljani (kuverta 16 kosov 1 K) so primerne tudi za božično in novoletno dobo, na kar opozarjamo posebno p. n. razprodajalce.

— Iz Tržiča. Tukajšnji gospejni odbor je v kratkem času svojega obstanka nabral za v vojni se nahajajoče vojake, po tržiški župni v Bistrici in Kovorju znatno vsoto 1378 K 41 vin. v denarju, razen tega več jestvin, perila in volnene obleke. V Tržiču so nabrale gospe in gospodične 1114 K 77 vin.; v Dolini 44 K 10 vin.; v Lomu 36 K 44 vin.; pri Sv. Ani 73 K 10 vin.; v Bistrici 30 K; v Kovorju 80 K. — V garnizijsko bolnico smo odpisali 5 zabojev z jabolkami, 2 zaboja steklenic z malinovcem in boljšim vinom, 2 zaboja raznih jestvin, 1 zaboj čevljev, 1 zaboj knjig, 1 vrečo krompirja, 1 vrečo orehov, vrečo suhega sadja, zaboj palic. Za naše črnovojnike v Srbiji se je odpisalo na gospo dr. Šusterskičevu tri zaboje perila, en zaboj smodk, svačič in jestvin. 300 K se je odpisalo c. kr. okr. glavarstvu za vojno oskrbovalni urad, 1000 K se porabi za božična darila našim vojakom.

— Na južnem bojišču je padel rez. poročnik g. Jochman, lastnik mlina v Ajdovščini.

— Nerazumljiv napad. Gospod Winter, župan v Zrečah, je kot lesotržec širjemu svetu znana osebnost. Dne 10. t. m. zvečer se je vozil iz Celja. Zunaj mesta, ne daleč od domobranske vojašnice, ga je na državni cesti napadel nepoznan vojak. Ta je z bajonetom župana sunil v hrbet. Čudna luknja na gornji suknji priča, da je orodje šele med obleko izpremenilo prvotni pravec ter se zasukalo tako, da je ranilo vrat pod levim ušesom, le dva milimetra proč od glavne žile, in ta majhna oddaljenost je napadenca obvarovala gotove smrti. Winter zgrabi za svoj revolver in s tem prestraši napadalca, da je zbežal ter nameraval preskočiti bližnji plot. Za njim ideči Winter z levico zakriva rano, a z desnico zgrabi napadalca ter ga izroči vojaški straži. Zdravnik je obvezal ranjenca. Tudi so sestavili zapisnik o v tem trenutku še neumemnem napadu.

— Krakovski župan in načelnik »Poljskega Kola« dr. L e o je na Dunaju nevarno obolel.

— Odlikovani slovenski junaki. Za izredno hrabro zadržanje pred sovražnikom na južnem bojišču je bil odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno I. vrste, rezervni poročnik v 39. topničarskem polku Henrik Matija Dolenc. Odlikovanec je sin graščaka Edvard Dolonca v Orehku pri Postojni.

— Po treh mesecih se je oglašil vojak 17. pešpolka 7. stotnije Edvard Zgur, o katerem so njegovi sorodniki mislili, da je mrtvi. Nahaja se ranjen v ruskem ujetništvu v Kavkazu.

— Smrtna kosa. Junaške smrti na bojnem polju umrli c. kr. poročnik g. Vladimir Babič je bil 13. t. m. pko, pan v Szolnoku na Ogrskem. — V Ljubljani je umrla včeraj zvečer gospa Marija Ribič roj. Koprivec, vdova c. kr. sodn. sluga v Žužemberku, v starosti 78 let. Pogreb bo jutri popoldne ob pol 4. uri iz Zaloške ceste št. 6.

— Sneg je zapašel ponoči na 13. t. m. celo severno Tirolsko in Predarlisko.

— Novi slovenski socialnodomokraški tednik je pričel izhajati v Ljubljani. Ime mu je »Delavec«.

— Štajerski Slovenec pri Hindenburgovi armadi. Med ranjenci, ki so od Hindenburgove armade došli predvčerajšnjim v Ljubljano se nahaja tudi Ivan Voc iz Št. Lovrenca. Bil je pri brzojavnem oddelku. Pred vojsko je delal v tovarni v Augsburgu.

Semenj v Kandiji se bode vršil prihodnji četrtek 19. t. m. za prešiče, govejo živino, konje in drugo kramarsko blago. Kupci in prodajalci se uljudno vabijo.

— Kolera. Sanitetni oddelek notranjega ministrstva poroča, da se je 13. t. m. bakteriološko konstatiralo 12 slučajev azijske kolere na Dunaju, 2 v Thalerhofu, Kalsdorf (okr. Gradec), 5 slučajev na Češkem, 9 na Moravskem, 1 v Šleziji. V Galiciji so konstatirali na podlagi poročila, došlega 13. t. m., 59 slučajev kolere.

Popravek. V odgovor g. Jure Šterka v »Slovenec« dne 31. oktobra t. l. se je vrnila tiskovna pomota. Popravljamo: namesto jedilno olje od 25. sept. do 15. oktobra po K 1'28, je pravilno: liter po K 1'18, in od 15. oktobra in danes namesto K 1'38, je prav K 1'36 liter.

Ljubljanske novice.

Ij Seja občinskega sveta se vrši prihodnji torek ob 6. uri zvečer.

Ij Gostilničarji, kavararji in izkuharji pozor! Pred kratkem smo poročali, da je c. kr. deželna vlada za Kranjsko iz tehničnih razlogov prepovedala gostilničarjem, kavararjem in izkuharjem dajati moštvo c. in kr. vojske — izvzemši enoletne prostovoljce in šarže — po osmi uri zvečer pijače in jedila. Povedali smo, da bodo prestopniki te naredbe najstrožje kaznovani ter da izgube tudi koncesijo. O tem so bili vsi ti obrtniki še posebej obveščeni. Pripetila sta se pa v zadnjih dneh dva slučajja, da se ta prepoved sploh ni vpoštevala in so dobili vojaki tudi po 8. uri pijače, kar je dalo povod, da so nastale rabuke in bi bilo kmalu prišlo še do hujšega. Pristojna oblast je oba gostilničarja, ker se nista pokorila naredbi, kaznovala na osem dni zavora — in že sedita — vrhutega jima je pa še odvzela koncesijo. To je pa imelo še za druge posledice. C. kr. deželna vlada je namreč vsled tega poostila, da od danes naprej, t. j. 14. t. m., zgornaj navedeno moštvo v javnih lokalih — izvzemši bufet na glavnem kolodvoru, kamor je dovoljen dostop le s perona — ne sme dobivati nobenih okrepčil in sploh ne biti v lokalih od 6. ure zvečer. Torej, pozor!

Ij Kolesarji pozor! Pred par dnevi vrnil se je iz Gorice poveljnik III. voja c. in kr. prostovoljne kolesarske kompanije, ki pa se v ponedeljek zopet vrne nazaj. Pripravljen je, vzeti s seboj vse one, ki žele vstopiti prostovoljno v c. in kr. vojaško kolesarsko kompanijo in tako služiti cesarju za čast domovine. Kdor želi vstopiti, naj se javi jutri v nedeljo, 15. t. m., ob 2. uri popoldne na igrišču v Tivoliju. Odhod iz Ljubljane skupno v ponedeljek. Kolesarji z dežele javijo naj se pismeno direktno na naslov: Grf. Fritz Jankole, Gorica, k. u. k. Freiw. Radfahrer Komp., in jim bode on dal nadaljnje pojasnilo in preskrbel tudi prosto vožnjo do Gorice.

Ij Moška in mladeniška Marijina družba v Križankah ima jutri svoj drugi glavni družbeni praznik. Zjutraj ob 6. uri skupno sveto obhajilo, zvečer ob 6. uri pa slovesen shod. Cenjeni člani naj se shoda udeležijo polnoštevilno.

Ij Umrla je včeraj popoldne v deželni bolnici bivša gostilničarka »pri Levu« gospa B e t i P i l k o.

Ij Ranjenec umrl. Umrl je ranjen vojak Ivan Cvitkovič, doma iz Otočca.

Ij Čevljarska družba v Ljubljani priredi svojemu dolgoletnemu članu gospodu Ignaciju Franzelnu povodom 60. letnega pomočništva v nedeljo 15. t. m. ob 7. uri zvečer častni večer v gostilni g. Valentina Mraka na Rimski cesti št. 4. Jubilar delja 34 let nepretrgoma v eni in isti delavnici na Francovem nabrežju pri Hinterlechnerju oziroma pri njegovem nasledniku g. Trtniku. Vzlic svojim 76. letom je še čil in zdrav. Pričakovati je obilne udeležbe z ozirom na posebno redek slučaj.

Ij Umrl je na budimpeštanski kliniki profesor Josip Berce na ranah, ki jih je dobil na severnem bojišču. Časten mu spomin!

Srbi in Bolgari.

Sofija, 14. novembra. Bivši srbski minister Marinković je v nekem razgovoru izjavil, da bi bilo bojazljivo, ako bi Bolgarija v sedanjem položaju napadla Srbijo. Bolgarija mora počakati, da se bo lahko Srbija merila z njo z enakimi močmi. Z ozirom na to izjavo piše podpredsednik sobranja Momčilov v stambulovskem strankarskem glasilu »Volja« sledeče: Človek mora biti Srb, da more govoriti s tako predrznostjo, odkar je Srbija v preteklem letu Bolgarijo zavratno napadla in odkar je macedonske Bolgare na najbolj nečloveški in nezaslišani način mučila in masakrirala. Srbija je Bolgarijo napadla zavratno v letu 1895. in v letu 1912., ko je bolgarska armada stala pred Čataldžo, je osnovala tajno zvezo z ostalimi sosedi, da bi Bolgarijo uničila. Kako more danes govoriti o zavratnosti sin naroda, ki v svoji zgodovini ne more ničesar drugega pokazati kakor hinavščino, ropanje in zavratne umore? Mi smo drago plačali bratstvo in slovansko idejo. Bil bi nezaslišan zločin, ako bi se še enkrat udali. Kako more govoriti Marinković o letu 1912., ko so Srbi kakor izstradani volkovi napadli Bolgarijo. Ali more polubiti roko Radku Dimitrijeviču, ki je pozabil na svojo človeško dostojnost in čest generalisima ter prodal Bolgarijo, da bi rešil »slovanstvo«? Marinković naj bo zagotovljen, da bo Bolgarija izpolnila svojo dolžnost in oprostila Macedonijo iz kremoljev novega zuženstva. — Ta članek je zbudil veliko pozornost.

Sofija, 14. novembra. »Agence Telegraphique Bulgare« poroča: Vodja srbskih nacionalistov Marinković, ki biva že več dni v Sofiji, je priobčil v listu »Mir« izjavo, ki jih smatra vsa bolgarska javnost za nesramne in v katerih vidi vsakdo izživljanje, namenjeno Bolgariji. Marinković pravi med drugim, da je zahtevala manifestacijo od Bolgarije nemoralna, da nima Bolgari ničesar zahtevati od Srbov. Ako pa menijo, da imajo kake zahteve, morajo počakati konca vojne proti Avstro-Ogrski in šele potem meriti svoje moči s Srbi. Končno pravi, da mora stati Bolgarija na strani onih držav, ki so podpisale bukareški mir ter stremeti, da zonet pridobi zahodno obmejno ozemlje. Te izjave so vzbudile v vseh krogih živahno zanimanje in se jih splošno smatra kot nov nebrčakovani dokaz srbske arogance in neodjenljivosti.

Garibaldinci ob Marni.

Iz Rima se poroča: Neki polk italijanskih prostovoljcev je pod poveljstvom Garibaldijevega vnuka odkorakal v Champ de Mally ob Marni.

Peklenska vojna borba za Dixmuiden.

Strahovito borbo za Dixmuiden je končala poplavitve celega ozemlja. Bila je strašna slika razdejanja in krvi, ki jo je voda pokrila. Ashmead-Bartlett, vojni poročevalec »Daily Telegrapha«, piše o tem:

Bil sem v Furnesu. Šipe v oknih so vsled grmenja topov neprestano šklopele. V sredo sem dobil na trgu sina belgijskega ministrskega predsednika, gospoda de Broqueville, ki je imel povelje za znamenito letečo ambulanco dr. Munroja, peljati se v Dixmuiden, kjer da se vrši obupna borba in je pomoč nujno potrebna.

Dobil sem dovoljenje, da se udeležim vožnje. Odpeljali smo se z zdravniki in strežniki na dveh ambulančnih in štirih prevoznih avtomobilih. Ko smo se v divjem diru bližali fronti, smo vedno jasneje spoznavali, kako zelo je avtomobil prevrgel prejšnji način vojevanja in kako zelo je celokupno vojno kolesje odvisno od tega vozila. Vse ceste proti fronti so bile polne avtomobilov. Prihajali so in odhajali v brezkončnem toku.

Kmalu smo dospeli do vasi Oudecapelle, odkoder se nam je odprl pogled na bojno prizorišče. Popolnoma ravna pokrajina z mesti in vasi, ki so vse v plamenih. Horicont, kakor dve milj pred nami, pokrit z neprodno steno dima, za katero izginja vse drugo. K temu žvižganje in gorenje granat, ki se razletavajo nad vasi in padajo na polja. Povsod beli hlapovi šrapnelov in velike, črne spirale dima iz »Jack Johnsonov« (nemških težkih topov), ki podirajo hiše in cerkve in razrivajo polja.

Ljudi se v moderni vojni ne vidi mnogo; pred peklenimi orodji Kruppa, Schneider - Creuzota in tov. se morajo zakopati v zemljo in le tu in tam sprožiti kak strel, ako si upa na plan kak blazno drzen sovražnik. Topot pa je bil ogenj nemških baterij tako strašen, da je belgijske vojake in francoske mornarje neprestano tiral iz njihovih okopov in strelskih jarkov; v blaznem begu so tekli po polju in iskali novega zavetja. Srečavali smo tudi

skupine zakasnelih kmetov in meščanov, ki so pobegnili šele, ko so se jeli rušiti tudi oboki podzemskih kleti. Hiteli so peš, do smrti prestrašeni, skozi točo granat. Med pekleni hrum nemških granat se je mešalo neprestano prasketanje pušk in mitraljez. Bilo je, kakor bi se s hruščem pihal družil glas violine.

Za vasjo Oudecapelle je tok avtomobilov nenadoma docela izginil in cesta je ležala pred nami prazna in popolnoma ravna tri kilometre daleč. Na desno je ležal Dixmuiden. To mesto je bilo cilj nemških napadov in reči moram, da tako strašnega ognja še ni prestalo doslej še nobeno drugo mesto. Toliko nemških granat se je razpokačvalo nad njim, da ni bilo mogoče šteti, koliko jih je prišlo na minuto. Treskale so v strehe in podirale cele vrste hiš, raznašale opeko in les na vse strani ter trgale ceste. Vojaki, ki so prihajali s fronte, so prinašali strašna poročila: o stotinah ranjenec, ki brez pomoči leže na cestah, vodečih v Dixmuiden, in v Dixmuidnu samem, o neizmernem številu Nemcev, ki se kakor povodenj vale naprej. Belgijci so imeli le malo poljskih baterij, a če se je katera oglašila, so jo nemški »Jack Johnsoni« takoj razbili na kose. Tako je bila pehota v svojih okopih krog mesta navezana na svojo lastno moč.

Ustavili smo se za trenutek, da se posvetujemo. Leteča ambulanca ni niti za hip omahovala hiteti v Dixmuiden in odpeljati na voze čim največ ranjenec. S strahovito naglico smo divjali dalje, dokler nas ni ustavila ovira, katere svoj živ dan ne pozabim. Pred komaj 20 minutami je tod zadela velika havbična granata belgijsko baterijo, ki je hotela na fronto. Popolnejšega razdejanja še nikdar nisem videl. Vseh šestero konj je bilo dobesedno raztrganih in raznesenih po cesti, sredi teh ostankov pa je ležal ubit kanonir. Sprednja oprema topniškega voza je bila popolnoma razbita, in živila, ki so jih imeli v skrinji na vozu, so se razletela po cesti. Med raztrganimi konji so ležali biskviti, konzerve, kava, sladkor in drobnarije, ki jih je bil imel pri sebi ubiti artiljerist. Malo dalje je ležalo še četrto mrtvih konj.

Ko je bila ovira odstranjena, smo drveli dalje proti Dixmuidnu. Bilo je, kakor bi se peljali v goreč plavž. Preden se pride v mesto, vodi pot skozi vrsto hiš, ki so dozdej še cele ostale. Za temi hišami so se stiskale francoske rezerve, pripravljene, da odidejo na fronto. Tu so tudi francoski in belgijski zdravniki obvezovali neštete ranjence. Vse se je čudilo, da smo se upali semkaj.

Peljali smo se naprej v mesto. Bil sem v Port Arthurju začasa obleganja in v Reimsu, ko so Nemci obstreljevali katedralo. V Port Arthurju je bilo bombardiranje dovolj strašno, toda tam so bili globoki jarki, v katerih je bil človek varen. V Reimsu, razen v bližini katedrale, ni bilo posebno nevarno. Dixmuiden pa je bil pravi pekel.

Jeze besne nemški armadni zbor je vse svoje poljske topove in težke havbiče istočasno osredotočil na nesrečno mesto. Ni bilo pedi tal, kamor bi ne bile zadevane granate, nobene hiše, ki bi bila ušla razdejanju, kamorkoli je seglo oko. Prizor je bil tako strašen, tako razburljiv, da je šel mimo mene kakor strašne sanje ter so mi ostale v spominu le posamezne slike, med katerimi ni zveze.

Vselej, kadar se je nad nami razpočila granata, smo menili, da nam bije zadnja ura. Tako so mislili tudi mornarji, ki so se blizu nas stiskali skupaj. Odpri trg pred mestno hišo je bil sam zase peklo. Tu so se razletavale granate neprestano in vmes so žvižgale nemške krogle, ki so se iz bližnjih okopov izgubljale semkaj.

Mestna hiša je nudila žalosten pogled. Streho so granate razbile in razdrobile. V bližini je gorelo neko poslopje — po vsej priliki stara cerkev, in nevarnost je bila, da se ogenj razširi tudi na mestno hišo. Na stopnicah mestne hiše je ležal mrtev mornar, ki ga je bila očitno pogodila krogla, ko je hitel, da se skrije v poslopje.

Neki francoski zdravnik nam je rekel, da moramo po ranjence v kleti. V notranjosti se nam je nudil nepopisen prizor strahu in zmede. Povsod so ležali mrtvi vojaki, koleša, živila, posebno kruh. Malokje sem še videl toliko na enem mestu. Gotovo so jih tu shranili vojaki, ko so hoteli na fronto. Šli smo v kleti in začeli vlačiti ranjence na vozove.

Ravno v tem trenutku, malo pred mrakom, je bilo videti, da nameravajo Nemci izvesti odločilni naskok. Očitno so menili, da bodo Francozi in Belgijci mesto držali, drugi pa so rekli, da je vsega konec in da bodo Nemci kmalu v mestu.

Kdor še ni

zahteval pojasnila radi nakupa izborne turške srečke, ga

zamore dobiti

takoj, in če srečko potem naroči, z njo v srečnem slučaju že dne 1. decembra zadene

400.000 frankov!

3077

Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

Zahvala.

Ob prebitki izgubi naše nena-domestne preljube, dobre mamice, sestre, tete, gospe

Mici Rebec roj. Juh

posestnice in trgovčeve soproge

se zahvaljujemo najprej g. dr. Premrovu in plemenitim damam in ljubim sorodnikom, ki so toli požrtovalno stregli in lajšali bolečine naši ubogi prerano umrli. Zahvaljujemo se vsem za brezštevilna sožalja in darovalcem krasnih vencev, prečastiti duhovščini, slav. pevskemu društvu za ganjive žalostinke, slavni požarni brambi ter vsem, ki so od blizu in daleč prihiteli spremiti rajnko k večnemu počitku.

Se enkrat tisočera hvala!
Bog povrni!

Litija. Zalujoči rodbini
3168 **Rebec - Juh.**

Brez vsakega posebnega obvestila.

3169

Z žalostnim srcem naznanjam tužno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je moja dobra teta, gospa

Marija Ribič

roj. Koprivec

o. kr. sodnega sluge vdova v Žužemberku

včeraj zvečer ob 6 uri po daljši bolezni previdena s sv. zakramenti za umirajočo, v 78. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice boče v nedeljo 15. novembra ob 1/4 popoldne iz hiše žalosti Zaloška cesta št. 6.

Maša zadušnica se bo brala v petek 20. novembra ob 7 1/2 uri zjutraj pri sv. Peter.

Ljubljana, dne 14. novembra 1914.

Žaluoja Helena Bavdek.

Lepo stanovanje

v I. nadstropju na Erjavčevi cesti vila št. 14 se odda za februar termin. Ogleda se lahko od pol 11. do 12. ure dop. in od 3. do pol 5. ure pop.

Odlikovan na razstavi v Radoljici leta 1904 s častno diplomom in svetinjo I. vrste.

BRINJEVEC

najfinije vrste, posebno priporočljiv proti kuznim boleznim, se dobi pri Gabrijelu Erben, Zaluže pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko.

Za pristnost se jamči. Cene zmerne.

3167

Iščem mesta gospodinje

Vajena sem v vsem gospodinjstvu in tudi gostilne. Nastop lahko takoj. Naslov pove uprava lista pod št. 3127. (Znamka za odgovor!) 3127

Kuharica

išče službe v kako boljšo hišo. Vajena je tudi samostojnega gospodinjstva. Naslov pove upravništvo lista pod šteč. 3151.

ISČE SE

mesečna soba

v novi hiši z razgledom na prosto, event. s hrano. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Soba 3162«.

Prodajalka

z mešaním blagom išče službe v kaki večji trgovini. Naslov pove upravništvo »Slovenca« pod št. 3166. (Znamka za odgovor!)

„7. lovski bataljon“

Herbert Kuhn

res. praporščak 7. lovskega bataljona, 2. stolnije, se pogreša, odkar se je vršil boj pri Krasnem dne 26. avgusta. V 19. številki zaznamka o izgubah je naveden kot ranjen, ni pa doslej o njem nikake sledi. Tovariši in pripadniki armade, ki bi morda kaj vedeli o njem, se najiskreneje prosijo, naj to javijo proti povračilu stroškov na naslov:

Josef Kuhn,

Inomost, Museumstrasse 1.

3164

Josipina Kraigher naznanja potrti neizmerne boli v svojem, svojih otrok Alojzija, Ivana, Josipa, Alojzije, Antona, Leopolda, Avgusta, Helene in Stane, ter svojih vnukov imenu, da je njen iskreno ljubljani sin, oziroma brat, stric in svak, gospod

Ciril Kraigher

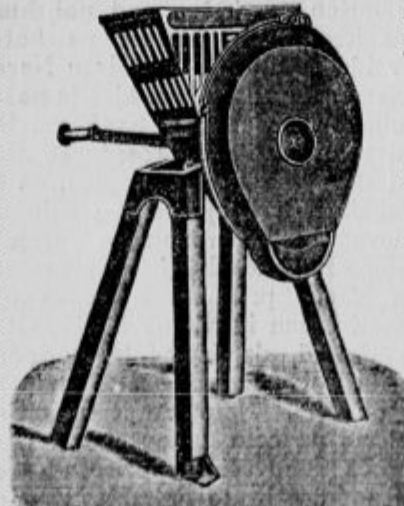
uradnik Jadranske banke v Trstu, c. in kr. praporščak b. h. pešpolka št. 2, 13. komp.

dne 16. oktobra t. l. padel junaške smrti v bitki pri Hrusatycach poleg Przemysla, kjer je bil tudi položen k večnemu počitku.

Postojna, 14. novembra 1914.

3163

Slamoreznice za pogon z roko ali s silo, vratila, mline za moko, stiskalnice za sadje in grozdje, motorje, reporeznice, patentovane brzoparilne kotle različnih sistemov, sušilnice za sadje, kotle za žganje dobrega domačega izdelka, sejalne stroje ter vsakovrstne druge poljedelske stroje slovitihih tovarov, zajamčeno brezhibnih, po znano najnižjih cenah priporočila edina domača razpošiljalnica poljedelskih strojev

Fr. Stupica v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1.

Velika zaloga izvrstnih pečij od najenostavnejše do najfinije izpeljave ter razne železnine, orodja, strojev za industrijo, stavbnega materiala i. dr.

1456

Cene najnižje!

Postrežba pošlena in točna!

Ceniki interesantom brezplačno na razpolago.

Izgube pešpolka št. 97.

(Iz izkaza izgub šteč. 52.)

Mrtvi: Častniki: Poročnik Bauer Janez 12.; nadporočnik Bedenk Janez 12.; poročnik Hlouček Jožef 6.; stotnik Hren Jakob 12.; praporščak Laumann Oton (se pogreša); praporščak Parma Viktor 4.; stotnik Prolek Rudolf 9.; praporščak Rychtera Jožef 12.; poročnik Spitz Moric 4.; poročnik Strache Karel 10.; poročnik de Tartaglia Olivier 2.; stotnik Veith Janez 1.

Moštvo: Antonac Humbert 11.; Arcon Jožef 11.; stotnjak: Baloh Jožef, 3. stotnjak: Ban Alojzij 4.; Benčič Stefan 14.; Bradaschka Peter 5.; Braszka Anton 12.; Breščak Janez 3.; Cac Franc 10.; Capek Karel 13.; Cebus Peter 10.; Ček Jožef 10.; Cermita Janez 8.; Čič Jakob 10.; Cijak Alojzij 6.; Čuk Franc 7.; Demark Jožef 8.; Dodič Andrej 7.; Ferjančič Anton 13.; Furlan Alojzij 14.; Gantar Anton 13.; Garbo Franc 7.; Gasperich Franc 3.; Genzo Jakob 7.; Gerželj Jožef 5.; Gorjan Jožef 8.; Grbec Franc 4.; Gruntar Janez 1.; Hmeljak Anton 10.; Hreščak Janez 7.; Hvala Franc 10.; Jerman Jožef 14.; Judrigo Janez 7.; Jurčič Anton 14.; Kalin Henrik 7.; Kalistor Matija 11.; Kamensig Karel 7.; Kersevan Andrej 12.; Komac Franc 11.; Košič Martin 7.; Kračina Jožef 5.; Kučel Franc 7.; Lonzar Peter 7.; Lulean Anton 11.; Macor Alojzij 13.; Mazan Evgen 7.; Marka Tomaž 6.; Matelich Janez 10.; Matetič Franc 5.; Maurič Mihael 7.; Mežnar Kristian 6.; Morčut Peter 7.; Nanut Rok 14.; Nešt Jožef 8.; Ogrič Valentin 13.; Pahor Mihael 11.; Pahor Rudolf 7.; Paulietič Rudolf 7.; Peterin Jožef 3.; Pukl Karel 7.; Pirih Stefan 15.; Prelog Alojzij 10.; Prešern Karel 14.; Pušnar Valentin 7.; Reja Jožef 7.; Rodešič Rudolf 13.; Saksida Ludovik 14.; Settomini Ludovik 14.; Sever Janez 13.; Škerlj Jožef 14.; Špessot Jakob 3.; Sulic Jožef 10.; Tomšič Anton 15.; Tremul Dominik 7.; Tullach Jakob 7.; Valentinčič Franc 10.; Vičič Gabriel 14.; Zbogor Anton 8.; Zdravljak Alojzij 11.; Zidašič Jožef 15.; Zoff Dominik 8.

Ranjeni: Častniki: Kadet Abram Anton 6.; poročnik Benedikt Fric; praporščak Dietrich Franc 1.; nadporočnik Ernst Egon; praporščak Geyr Heribert 3.; kadet Goli Ludvik 11.; praporščak Grassi Olivier 11.; poročnik dr. Hoier Leopold 16.; praporščak Hofmann Leo; praporščak princ Hohenlohe-Schillingfürst Ervin 8.; stotnik Holub Emil 4.; poročnik Jazbec Marijan 9.; kadet Kiegeri Ludvik; stotnik Koppitsch Pavel (pogrešan); kadet Koutnik Jožef 1.; kadet Kristen Franc 8.; kadet Kroutil Vencel 4.; kadet Koudelšek Cyril 1.; praporščak Lampel Fric; poročnik Lichtenstadt Pavel; poročnik Luschützky Friderik 11.; poročnik Markl Hugo; nadporočnik Matič Milan 11.; stotnik Meese Erli 6. (se pogreša); nadporočnik Mühlhofer Franc 11.; praporščak Müller Rudolf 16.; praporščak Paulin Marij 14.; praporščak Piesen Hugo 13.; stotnik Pless Rudolf 8. (se pogreša); praporščak Pongratz Albert 4.; poročnik Rapoc Jožef 10.; stotnik Renelt Avgust; praporščak grof Schaffgotsch Franc (se pogreša); kadet Spizka; praporščak Trobey Anton; kadet vitez Weckbecker Rudolf 13.

Moštvo: Alesio Peter 8.; Ambrožič Janez 1.; Andrejassich Peter 4.; Arcon Jožef 14.; Avsec Janez 14.; Avsec Janez 14.; Balič Andrej 7.; Barzelatto Nikolaj 4.; Basselli Alojzij 10.; Bazan Peter; Belinger Franc 6.; Berce Anton 7.; Bernardini Dante 5.; Biosal Anton 14.; Bizjak Janez 5.; Blasich Jožef 10.; Blasina Feliks 10.; Blaškovič Jožef 15.; Blažević Stefan 7.; Blažič Andrej 7.; Bonnes Franc 16.; Boštjančič Franc 16.; Božič Jožef; Brac Janez 10.; Batma Alojzij 8.; Braunicar Ignacij 10.; Brce Anton; Brgoč Stefan 7.; Brečević Franc 8.; Brezovič Marij 10.; Brumal Jožef 15.; Brumat Ernest 7.; Brumnjak Janez 15.; Burich Martin 7.; Buršič Janez 12.; Buzin Artur 8.; Cebon Albert 7.; Cedin Jožef 16.; Čeh Jožef 5.; Čehovin Rudolf 10.; Čekoda Janez 8.; Čelič Janez 1.; Čergina Karel 7.; Čerčič Janez 8.; Cisljin Henrik 15.; Člapič Herman 7.; Clemen Anton 7.; Cokina Mihael 15.; Coselli Bonifacij 13.; Cosutta Rudolf 10.; Čotič Alojzij 10.; Crkvenik Janez 8.; Crosilla Jožef; Čuk Ignacij 10.; Čuk Karel 15.; Cumar Hektor 7.; Čupič Andrej; Danen Just 5.; David Lovrenc 3.; Delorsnari Angelik 6.; Dellamarna Evgen 15.; Divjak Lenart 8.; Dobrila Anton 6.; Donda Alojzij 10.; Drobnič Janez 7.; Edoni Peter 15.; Fabjančič 14.; Fajdiga Luka 15.; Ferlevič Jurij 14.; Fighel Jožef 10.; Fleiss Anton 4.; Fondato Gvido 9.; Fornaziero Jožef 13.; Franceschini Franc 5.; Frank Jožef 4.; Furlan Anton 7.; Furlan Jožef 7.; Furlan Martin; Gobrovec Gothard; Goldin Janez 8.; Goltan; Gorjan Janez; Gornik Anton 7.; Gostiša Franc 16.; Gostiša Martin 16.; Gratton Ludovik 4.; Greblo Janez 5.; Gregorič Valentin 7.; Gropač Angelik 16.; Hekič Jožef 15.; Hlad Janez 4.; Hrovatin Jožef 14.; Hrvatini Jernej; Ilovič Jakob; Ivanič Vinko 8.; Jagodnik Anton 2.; Jakoncčič Janez 3.; Jasbec Anton 3.; Jekič Franc 6.; Jerman Anton 9.; Josbec Vinko 8.; Jurkan Gasper; Kacin Peter 5.; Kalčič Janez 16.; Kalin Janez 3.; Kastelli Franc 8.; Kaus Andrej; Kemperle Franc 4.; Kenda Jernej 3.; Kliman Martin 7.; Knofelj Franc 6.; Kočevar Janez 7.; Kocijan Anton 5.; Kocina Jožef 7.; Kolich Martin 3.; Komac Peter 4.; Kosmač Peter 15.; Kovarič Alojzij 7.; Koza Dominik 8.; Krajčič Franc; Krajnc Jožef 7.; Krizo Rudolf 7.; Krvin Anton 11.; Kržišnik Anton 9.; Kukac Janez 3.; Kutin Valentin 5.; Lazar Cyril 14.; Leban Franc 13.; Leban Franc 15.; Lenac Anton 8.; Lenkič Franc 4.; Levar Anton 16.; Ličen Jožef 8.; Mahne Mihael 5.; Majcen Franc 8.; Malitzen Jožef 13.; Makovec Alfonz 12.; Makuc Janez 14.; Maligoi Anton 14.; Malika Martin 7.; Malutta Ernest 10.; Manfreda Franc 8.; Marinič Janez 12.; Marinič Peter 16.; Markič Karel 15.; Martinič Anton 8.; Martinič Janez 4.; Massenich Anton 10.; Matevžič Janez 11.; Maurič Anton; Mažgon Janez 10.; Mejač Jožef 8.; Menon Alojzij 8.; Meuk Andrej 13.; Miani Emil 10.; Mihelič Jakob 15.; Mikac Anton 2.; Miklas Janez 1.; Mikuljan Jožef 15.; Milharčič Karel 2.; Milloč Franc 10.; Mlac Andrej 16.; Milnar Matija 11.; Močibol Anton 14.; Modec Jožef 13.; Mogorovič Jožef 12.; Mojmas Adolf 8.; Molest Pomper 6.; Moljasič Franc 14.; Momič Jožef 7.; Monferdin Janez 7.; Moretti 14.; Mozelič Jernej 6.; Mozenič Vinko 1.; Nadoja Jožef 6.; Nanut Lovrenc 9.; Nešt Celestin 15.; Nežič Janez 7.; Novinc Anton 14.; Oblak Janez 12.; Opasovic Jakob; Opasnik; Orel Edvard 12.; Orel Marij 8.; Paich Stefan 13.; Paulin Jožef 4.; Pazut 14.; Pečar Alojzij 12.; Peljan Metod 7.; Pelizon Jožef 8.; Perčič Anton 10.; Perhar Franc 8.; Perhat Jožef 4.; Perini Marij 13.; Perlot Anton 8.; Pernatič Rudolf 8.; Perusco Jožef 10.; Pervanja Stefan 2.; Peternel Franc 8.; Petrov Pavel 8.; Petrovič Nikolaj 12.; Petruž Anton 4.; Pettarin Jožef 2.; Piazza Attilio 15.; Pinca Livij 4.; Pirih Peter 9.; Pisco Andrej 10.; Pislarič Jožef; Planinčič Dominik 5.; Plehan Stefan 6.; Ples Franc 4.; Polh Alojzij 10.; Poljavec Izidor 10.; Polpi Feliks 5.; Poropat Anton 16.; Poropat Mihael 4.; Povačič Janez 12.; Prelič Janez; Prelog Janez 8.; Prendivoj 14.; Prinčič Viktor 1.; Puc Janez 10.; Rakovac Marko 10.; Rajko Anton 10.; Raspar Janez; Remec Edvard 10.; Richter Maks 7.; Riegl Ludovik 10.; Rinaldi Marcel; Ritossa Angelik 14.; Rizzi Jordan 14.; Rusier Jožef 6.; Saksida Janez 8.; Saksida Jožef 3.; Sandal M. 15.; Sankovič Andrej 4.; Sarson Vinko 5.; Sartoretto Angelik 14.; Sartori Ezio 7.; Savron Jožef 7.; stotnjak; Selesnik Janez, 13. stot.; Seljak Jakob 5.; Seljak Janez 5.; Sennon Matija 10.; Šilc

Matija 14.; Šimac Andrej 16.; Simšič Jožef 14.; Skamperle Stefan 3.; Skočir Janez 8.; Skok Tomaž 6.; Skomina Filip 10.; Skopač Dominik 7.; Skrivina Jožef; Sladina Jožef 10.; Spangher Franc 9.; Starčič Jožef 7.; Starc Ernest 15.; Stavor Matija 14.; Steyn Franc 8.; Sufic Janez 8.; Susan Viljem 5.; Susek Franc; Suselj Jožef 6.; Sušič 7.; Sušič Leopold 7.; Susnič Anton 7.; Swetelsky Karel 15.; Tedesco Roman 8.; Terpin Jožef 4.; Tiblas Janez 5.; Tomatič Bogomir 13.; Toncelič Anton 15.; Tonut Franc 12.; Tonzar Rihard 16.; Trampuž Rudolf 16.; Trapp Rudolf 9.; Travisan Janez 10.; Trebec Anton 15.; Tulič Oskar 5.; Turko Janez 4.; Tušan; Valič Emil 10.; Valle Jakob 9.; Vatovec Janez 8.; Vesnaver Peter 6.; Volk Jakob 3.; Voschion Matija 7.; Vozila Janez 16.; Vrh Anton 7.; Zaccagna Pavel 12.; Ziberna Jožef 9.; Ziberna Jožef 4.; Zlobec Ferdinand 16.; Zoff Janez 4.; Zovič Marij 2.; Zulič Franc 14.; Zulič Ernest 12.

Ujeti: Aničič Janez 6.; Cero Peter 6.; Fedel Jurij 5.; Primar Anton 5.; Stefančič Andrej 5.; Ugrin Matija 5.

Nade Anglije.

Osoda Anglije se odloči na suhem.

Bordeaux, 11. novembra. Neki general rezervnega kadra, ki radi starosti ne more na bojišče, je izjavil nasproti nekemu poročevalcu: Zavezniška stvar stoji očividno jako dobro. Nemci si veliko prizadevajo in njihova hrabrost in razumnost zaslužita priznanje. Ojačili so bojujoče se enote in spravili na noge nove armadne zbornice, katerih pretežni del uporabljajo v Belgiji in severni Franciji. Znamenito je, da so francosko-angleške obrambne sile mogle ta suhek prenesti, še več: niso ga samo prenesle, marveč se je njihov položaj, kakor je videti, tekom enega meseca zelo izboljšal. Nemško časopisje pripoveduje, da hočejo iti Nemci v Dünkirchen, Calais in Toulon, da od ondi zasedejo Anglijo. Povejte glasno, da je to navaden bluff. Predvsem bi jih mi morali pustiti, da bi tje prišli. Ravno tako bi se naš zvesti zaveznik Anglija šele morala dati zasesti. Brez dvoma bo posest Dünkirchna, Calaisa in Toulona nudila Nemcem skrivališča za podmorske čolne. V Calaisu postavljene baterije bi ovirale plovbo francosko-angleškega brodovja po Rokavu. To bi bilo za sovražnika zelo ugodno; toda kako naj Nemci poizkusijo izkrcanje, dokler morejo Angleži kot gospodovalci na morju potopiti transportne ladje, in s kakšnimi močmi naj Nemci izvedejo ta poizkus, če imajo že sedaj velik trud, da zadržujejo francosko-angleške sile in so prisiljeni, da se umikajo pred Rusi? Angleži dobro vedo, da je za brambo Anglije najboljša brambno sredstvo to, da se zopet zavzame belgijska obal z Antwerpom. Da se pa Belgija zopet osvoji, treba Nemce zmagati. Na kontinentu se tedaj odloča osoda Anglije. — General je zaključil svoj pogovor z besedami: Bodite potrpežljivi; stvar napreduje počasi, a zanesljivo.

Kaj pripovedujejo angleški lordi.

Pretekli ponedeljek je bil v Londonu, kakor običajno vsako leto, dne 9. novembra slavnostni banket na čast lordmajorja mesta Londona. Na ta dan govori po navadi vedno ministrski predsednik (premier minister) svoj politični govor.

Tudi letos se je slavnost priredila z velikim sijajem. Običajnega spreveda so se udeležili tudi odposlanci iz Kanade in Nove Zelandije. Pri banketu so govorili: Asquith, Balfour, Churchill in pa Kitchener. Najbolj se je razvnel Kitchener, ki je med drugim dejal:

»Pod vodstvom Joffreeja, ki ni samo velik vojskovodja, ampak tudi velik mož, lahko zaupamo v končno zmago«. Nadalje je pohvalil ruske armade, češ da so pod poveljem Nikolaja Nikolajeviča zadobile zmago, ki je največjeje strateškega pomena. Potem je pohvalil belgijsko armado, ki da se obudovanja vredno, sijajno brani. Slednjič so prišle še na vrsto: japonska, srbska in črnogorska armada. Minister je nato dejal sledeče: »Mi imamo na razpolago izredne vire v ljudeh in denarju. Mi smo se tako čudovito zagnali, da ni upati na naš poraz. Naše izgube so bile resne, ampak ne take, da bi angleškemu narodu zmanjšale navdušenja. Nasprotno, dosegle so, da pogum naših mož raste«.

Najbolj pri srcu so bili Kitchenerju nemški oblegovalni težki topovi. Zato je dejal, govoreč o »uničevalnih vojnih strojih«, s katerimi so se nasprotniki tako skrbno pripravili, sledeče: »Tisti, ki so datum te vojske naprej določili, imajo znaten dobiček pred nami«. O številu angleške armade je pa izjavil: »Ne glede na čete iz kolonij pričakuje nad 1.250.000 mož na prvo znamenje, da odkoraka«.

Francoski poslanik je govoril v imenu zaveznikov. Rekel je, da ni Francija imela nobenih zahrbtnih misli na vojsko in da je poskusila vse, da bi konflikt preprečila.

Bog ve, kaj so Francozi dejali, ko so slišali Kitchenerja govoriti o milijonu pripravljenih vojakov. Francozi so dali Angležem že davno znamenje, naj pošljejo čete na Francosko. Bog zna, kje so tisti angleški stotisoči!

O datumu vojske bi pa znali povedati ruski diplomati, ki so tako pridno kovali obroč okoli naše države!

Svetovna vojska

Izhaja 1. in 15. vsakega meseca. Cetriletna naročnina (6 zvezkov) K 3—, vsak posamezen sešitek velja 60 vin.

To delo, ki je opremljeno s krasnimi slikami, ne bo nudilo samo enotnega in nepretrganega popisa vojske, temveč bo podalo tudi v svojih prihodnjih sešitkih mnogo vojnih dogodkov, slik in črtic, ki jih niso prinesli časopisi. Uredništvo „Svetovne vojske“ ima namreč na razpolago veliko izvirnih poročil, posebno od naših slovenskih vojakov. Delo bo torej nad vse zanimivo, tako da si je bo vsakdo shranil za spomin na težke dni svetovne vojske, katere je doživel. Časopisi se pogube, to delo pa bo ostalo nam in zanamcem za spomin na hude boje, katerih se je udeležilo toliko naših. — Zato naj ne bo slovenske hiše, ki bi te knjige ne hranila. Pa tudi vojakom, ki se bodo vrnili iz bojev, bo ta knjiga dragocen spomin in kronika slovenskega junaštva.

Druge novosti:

Družbenik Marijin.

Molitvenik za Marijine družbe. — Izdalo škofijsko vodstvo M. D. Drugi natis. Platno, rdeča obreza K 1'50, zlata obreza K 2'30, šagrin, zlata obreza K 2'80.

Ta dolgo pogrešani in zaželeni molitvenik za Marijine družbe je ravnokar izšel v novem natisu, lepi opremi in priročni obliki. Kakor prvi natis je razdeljena tudi ta izdaja na tri glavne dele: I. Pravilnik, II. Obrednik, III. Molitvenik. Cena je zelo nizka.

Voditelj v srečno večnost.

Molitvenik. Spisal Anton Mrkun, župnik. Drugi natis. Cena z rdečo obrezo K 1—, šagrin, zlata obreza K 2—, fino vatirane platnice K 2'60, najfinjša teletina K 3'50.

Zaradi priljubljene vsebine in priročne lepe oblike se je že prvi natis tega molitvenika tako razširil, da je bilo vprašanje po drugem natisu vsesplošno. Nov natis presega glede na svojo zunanjo opremo in priročnost vse druge slovenske molitvenike; zadovoljil bo vsakega, ki si je želel lep in priročen molitvenik s primerno vsebino. Oblika je zares lična, velikost in debelina sta med seboj v tako prijetnem razmerju, da si ugodnejše oblike za molitvenik ne moremo želeli.

Slovenskim fantom za slovo na pot v cesarsko službo.

Spisal Jernej Hafner, kaplan. Platno rdč. obr. K 1'20, šagrin zl. obr. K 2'20 najfinjša vezava K 3'20.

Stariši skrbite, da dobe Vaši sinovi, ki so odšli v vojno službo, ta molitvenik. Z njim jim bote dali najboljšega spremljevalca, ki jim bo klical v spomin Vaše zlate nauke in jih varoval, da ne zaidejo v tujini. Pa tudi tolažil jih bo in jim pomagal, da bodo vdano in zaslužno vstajali v mnogih naporih in nevarnostih vojaškega življenja. Tudi če jih smrt doleti na bojnem polju, jo bodo vdano sprejeli iz božje roke.

Tolažba dušam v vicah.

Priredil Francišek Bleiweis, župnik. Drugi natis. Cena K 1'20, z zl. obr. K 2—, najfinjši šagrin K 2'60.

Molitev za verne duše je sv. Cerkev vedno priporočala kot posebno zaslužno delo. Letos je pa spomin na mrtve zlasti na one, ki so darovali življenje na bojnem polju, še posebno oživel v naših srcih. V dolgih vrstah so položeni k večnemu počitku in njih grobovi ostanejo pozabljeni. Njih nema prošnja „prosite za nas“ sega vsakemu kristjanu globoko v srce. Ta molitvenik nas uči zaslužno molitev za mrtve.

Slava presv. Evharistiji.

Zbirka 75 Evharističnih pesmi za mešani zbor. Zbral in uredil Stanko Premrl. Cena partituri K 6—, glasovi po 60 vin.

75 lepih za naše zbornice primernih pesmi obsega ta zbirka. Zastopanih je 33 naših najboljših skladateljev. Izbira je toraj velika zadost, da bo našel vsak pevovodja v nji svojemu zboru prikladnih pesmi v izobilju. Najpriprostejši cerkveni zbor na deželi do najizvežbanejših korov v mestu mora zadovoljiti ta zbirka.

Zemljevid Gorenjske.

Cena 80 vin.

Ta zemljevid je na novo izdelan in v svojo skrbnostjo prirejen. Širok je 1 m, visok pa 60 cm in bo prav dobro služil ne le turistom, temveč tudi za domačo rabo. Dobil se bo tudi napet na platno s palicami za na steno, pa tudi zložitljiv v žepno obliko.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

PROSPEKT.

Davka prosti 5½% avstrijski vojni zajem

iz leta 1914, ki zapade 1. aprila 1920.

Objava.

Po cesarskem ukazu od 4. avgusta 1914. l., drž. zak. št. 202, o izvršitvi kreditnih operacij v svrhu plačila stroškov za izvanredne vojaške priprave povodom vojskih spletek izdaja c. kr. finančni minister davka prosti 5½% vojni zajem. Skupni iznos zajma se bo določil na podlagi uspeha, katera ga bo imela javna subskripcija.

Vrednostni papirji vojnega zajma se glase na imetnika in so izdani v kosih po 100, 200, 1000, 2000 in 10.000 K ter v kosih, ki stvarjajo večkratnik od 10.000 K. Datirani so kosi dne 1. novembra 1914. l., imajo na sebi posnetek podpisa c. kr. finančnega ministra in so protipodpisani od predsednika in od enega člana kontrolne komisije državnih dolgov v državnem zboru. Izdani so v nemškem jeziku, bistveni obseg teksta pa je pridodan tudi v deželni jezik. Vrnitev vojnega zajma se bo vršila dne 1. aprila 1920. l. C. kr. državna uprava pa si pridržuje pravico, da sme vrniti zajem tudi pred 1. dnem aprila 1920. l. bodisi v celini ali deloma. Prejšnja vrnitev pa je mogoča samo na podlagi predloženega najmanj trimesečne odpovedi. Ta odpoved se razglasi v uradni »Wiener Zeitung«.

Vojni zajem se obrestuje s 5½% na leto in sicer v polletnih obrokih 1. aprila in 1. oktobra vsacega leta po dospelosti. Vrednostni papirji imajo po 11 kuponov, kojih je prvi, dospevač 1. dne aprila 1915. l., 5mesečen, sledeči pa so polletni. Plačilo obresti in vračilo vojnega zajma se vrši brez vsacega davčnega, pristojbinskega ali katerega drugega odbitka proti temu, da se dospeli obrestni kuponi oziroma zajemni papirji oddajo c. kr. blagajni državnih dolgov na Dunaju.

Radi zastare ugašajo tirjatve iz vojnega zajma, kar se tiče glavnice, v 30. letih in kar se tiče obresti, v 6. letih od dospelostnega roka.

Razpečavanje 5½% vojnega zajma ni podvrženo prometnemu davku od efektov.

Na Dunaju, dne 12. novembra 1914. l.

C. kr. finančni minister.

Vabilo na subskripcijo.

Z ozirom na predstoječi prospekt Njegove prevzvišenosti gospoda c. kr. finančnega ministra se razglasuje sledeče:

Subskripcija se začne 16. novembra 1914. in se zaključi 24. novembra 1914. ob 12. uri opoldne.

Poprejšnja zglasila se sprejemajo od 12. novembra 1914.

Poprejšnja zglasila in podpisovanja sprejemajo sledeča mesta:

poštno-hranilnični urad na Dunaju in vse njegove biralnice (c. kr. poštni uradi), vse državne blagajne in davčni uradi, avstro-ogrška banka glavni zavod na Dunaju in njene podružnice v Avstriji, v Bosni in Hercegovini, dalje:

Anglo-avstr. banka, Dunaj,
Dunajsko bančno društvo, Dunaj,
C. kr. priv. spl. avstr. zemljiško-kreditni zavod, Dunaj,
C. kr. priv. avstr. kreditni zavod za trgovino in obrt, Dunaj,
Splošna depozitna banka, Dunaj,
Nižje-avstr. eskomptna družba, Dunaj,
C. kr. priv. banka avstr. dežel, Dunaj,
Banka S. M. pl. Rothschild, Dunaj,
Union-banka, Dunaj,
Jadranska banka, Trst,
C. kr. priv. splošna prometna banka, Dunaj,
Banca Commerciale Trlestina, Trst,
Banka za Gornjo Avstrijo in Solnograško, Linec,
C. kr. priv. bančna in menjalnična deln. družba „Merkur“,
Dunaj,
Bielle-Bialska eskomptna in menjalniška banka, Bielle,
Češka eskomptna banka, Praga,
Češka industrijska banka, Praga,

C. kr. priv. češka Union-banka, Praga,
Gališka banka za trgovino in obrt, Krakov,
Industrijska banka za kraljestvo Galičijo in Vladimirijo
z veliko vojvodino Krakov, Lvov,
Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana,
Deželna banka kraljestva češkega, Praga,
Deželna banka kraljestva Galičije in Vladimirije, z veliko
vojvodino Krakov, Lvov,
C. kr. priv. moravska eskomptna banka, Brno,
Moravsko-Ostrovska trgovska in obrtna banka, Moravska
Ostrova,
Avstr. industrijska in trgovska banka, Dunaj,
C. kr. priv. štajerska eskomptna banka, Gradec,
Osrednja banka čeških hranilnic, Praga,
Dunajska lombardna in eskomptna banka, Dunaj,
Osrednja banka nemških hranilnic, Praga,
Živnostenska banka, Praga in pri njih podružnicah ob
uradnih urah, običajnih pri vsaki posredovalnici.

Poprejšnja zglasila in podpisovanja se mogo vršiti tudi s pomočjo drugih avstrijskih bank, hranilnic, zavarovalnih zavodov in privatnih bankirjev.

Za podpisovanje veljajo naslednja določila:

1. Podpisovalna cena je določena s 97½% dodavši 5½% obresti od kosa za čas od 1. novembra 1914. l. do dneva, ko se papirji prevzamejo.

2. Poprejšnje zglasilo in podpisovanje se vrši na temelju zglasilnega obrazca, ki je izdan v ta namen. Daljnji potrebni obrazci se dobe brezplačno pri predoznačenih mestih. Subskripcija je mogoča tudi pismeno, ne da bi se rabil zglasilni vzorec in sicer v tej obliki:

«Na podlagi razglašenih prijavnih pogojev se naročujem na Nom. K . . . 5½% nega avstrijskega vojnega zajma od l. 1914, ter se zavežujem glede sprejetja in plačila v smislu dodelitve.»

Vsaki subskripciji posredovalnici je pridržano poverilo, da določi po svojem prevdanku visokost zneska vsake posamezne dodelitve.

3. Pri subskripciji je založiti varščino 10% nominalnega zneska in sicer v gotovini ali pa v takih po dnevnem kurzu zaračunjenih efektih, ki jih dotična posredovalnica sprejme za dopustne.

4. Dodelitev se izvrši čimprej mogoče po končani subskripciji in se znamovalci o tem obveste.

5. Vplačilo subskripcijskih zneskov, ki odpadejo na dodeljene obveznice, je izvršiti sledeče:

1. Pri dodelitvah do všteti 200 K dne 4. decembra 1914 v polnem iznosu.

2. Pri dodelitvah čez 200 K dne 4. decembra 30%, 16. decembra 30%, 2. januarja 1915 20% in 15. jan. ostanek celega zneska.

Pri prvem plačilu se položena kavcija zaračuna ali pa vrne.

6. Priglasila na gotove oddelke posojila se morejo vpoštevati le v toliko, kolikor se more po mnenju posredovalnice spraviti v sklad z interesi drugih znamovalcev.

7. Zadolžnice se morajo dvigniti pri onih mestih, kjer je bila izvršena subskripcija.

8. Do tedaj, da se izdelajo prave obveznice, prejmo znamovalci interimske liste, kateri se jim brezplačno zamenjajo proti definitivnim pri onih mestih, kjer so prejeli interimske liste.

Za subskripcijo pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu na Dunaju in pri zbiralnicah (c. kr. poštnih uradih) pooblaščenih v ta namen, veljajo posebna določila, ki so bila izdana od c. kr. poštno-hranilničnega urada.

Avstro-ogrška banka in blagajnica za vojna posojila (Kriegsdarlehenskasse) dajejo proti temu, da se položé zadolžnice, oziroma začasni listi vojnega zajma kakor ročna zastava, posojila po obrestni meri, ki je nižja za ½ procenta, namreč po vsakokratni oficijalni eskomptni obrestni meri. Ta udobna obrestna mera ostane pa le začasno v veljavi, najmanj pa še eno leto.

Omenjena dva zavoda delita posojila po nižji obrestni meri tudi na druge pripravne vrednostne papirje, ako je posojilo namenjeno za vplačilo zneska, ki je bil subskribiran na podlagi tega povabila.

Po §§ 4 in 5 cesarskega ukaza od 27. septembra 1914. l. o odlogu zasebno-pravnih denarnih terjatev se morejo brez omejitev za vplačilo na zajem nazaj zahtevati iznos na tekočem računu, iz vlog proti zakladnicam in iz vlog v vložne knjižice.

Na Dunaju, meseca novembra 1914. l.

Položaj v Bosni.

»Grazer Volksblatt« prinaša o položaju v Bosni in zlasti v Sarajevu naslednje poročilo:

Pred pričakovanim obleganjem.

Takoj, ko so se deloma ustavile naše ofenzivne operacije proti Srbiji, že ob pričetku vojnih dogodkov, ko je zahteval položaj naših čet na severnem bojišču združenje naših moči, se je računalo z začasnim vpadom južnega sovražnika, ki si je sedaj nekoliko opomogel, v naše pokrajine in ukrenile so se tudi temu primerne odredbe. V Sarajevu samem se je ukazalo prebivalstvu, da se mora preskrbeti za neposredno bodočnost z živili, onim pa, ki tega niso mogli storiti, se je svetovalo, naj mesto raje zapuste. Te odredbe so se smatrale od vseh kot naravne in potrebne, da je v resnici del prebivalstva sledil navodilom, vendar popolnoma mirno, premišljeno, brez vsake pretirane naglice ali panike, kakor so to razširjala pomotoma nekatera poročila. Prvi naznanjevalci bližajočih se resnih časov so bili

begunci.

V dolgi brezkončni vrsti so prihajali tisoči ljudi najrazličnejše starosti, ki so na najraznovrstnejših vozilih vodili seboj v naglici zbrano imetje. Med množico so se mešale domače živali, ki so jih gonili s seboj. Vsem tem ubožcem so se brali na obrazu veliki napori in veliko pomanjkanje. Taborili so na prostem v mestu kakor tudi zunaj mesta, in akoravno se je storilo, kar se je moglo in še več, se je vendar vsa ta beda komaj mogla omiliti. Begunci so gledali na to, da se znebe onega, ki jim je bilo najbolj neprilичno, namreč svoje živine. Akoravno jim je pri tem pomagala vojna uprava sama, ter odkupovala od njih, kolikor je le mogla, je bila ponudba le prevelika in tako je cena živine globoko padla. Tako se je moglo dobiti eno ovco za tri krone in eno bosensko kravo za dvajset kron, ko je navadno koža sama dražja. Ko so se ti ljudje nekoliko umirili in odpočili, so jih dirigirali v severno Bosno, v Posavino in okolično Banjaluko, kjer naj bi živili gostoljubno do trenutka, ko jim bo mogoče vrniti se v svoje domove.

Medtem so naznanjale došle vesti vedno bližje

prodiranje sovražnika.

Od dne do dne so se množile žalostne vesti o opustošenih vaseh, o požganih dvorih in nečloveškem postopanju s katoliškimi in mohamedanskimi hrvaškimi prebivalci, ki so imeli pogum, da so ostali v svoji domovini. Kmalu smo začuli v Sarajevu najbolj zgovorna znamenja vojne, grom topov in sijaj požarov. Kmalu smo izvedeli, da gre za napad združenih srbskih in črnogorskih čet, ki so si stavile kot cilj Sarajevo in jim poveljujeta generala Martinović in Vukotić. Niso hitro prodirali, akoravno so se od naše strani podvzeli samo defenzivni manevri, katerih naloga je bila, zadržati prodiranje, ne da bi se naše čete spustile v kak srditejši spopad. Naše čete so se predvsem zbrale v Dolnji Tuzli v znatno moč ter na tihem, a tem hitrejšo transportirale jugovzhodno od Sarajeva, ne da bi sovražnik o tem kaj slutil. Srbi in Črnogorci so med tem prišli dejansko pred Sarajevo, kajti kraja Mokro in Pale se mora že računati k okolišu tega mesta. Od tamkaj so gromeli k nam topovi in zvečer se je videlo oddaleč sijaj požarov. Proti Palam tudi ni vozil noben železniški vlak. Tamkaj je bil tudi razrušen železniški kolodvor.

Izpad posadke.

Medtem je prišel 19. oktober in z njim trenutek, ko naj bi stopile naše čete v akcijo. To se je tudi zgodilo in tako se je pričel tridnevni boj, v katerem so našli Srbi na nasprotnika, s katerim niso niti računali in ki se jim je postavil nasproti zelo močan.

Napad od našega vojaštva se je izvršil na obeh straneh ter je bil tako silen, da se je 22. oktobra spremenil pri Srbih v umikanje, podobno begu. Skušali so sprva sicer hrabro braniti svoje pozicije, pozneje pa so doživeli tolike grozne izgube, da so se morali umakniti preko Drine na srbsko ozemlje.

V Hercegovini,

kjer je imel vodstvo v Sarajevu dobroznani generalni major pl. Pongrac, so dosegle naše čete v istem času izredne uspehe. Istemu generalu se je tudi posrečilo z močno roko v deželi, ki je bila deloma pravo ognjišče srbskega hujškanja, vzdržati popoln red.

Sovražniki,

ki sem jih mogel videti kot ujetnike, izledajo zelo bedno in videlo se jim je

jasno, da so prestali grozne napore. Še bednejše kot Srbi pa izgledajo Črnogorci. Zadnji so visokih, koščenih postav, dostikrat oblečeni v cunjaste obleke. Na obrazih se jim vidi globoko začrtano pomanjkanje, napori in beda ter vse, kar je bilo za njimi. Imel sem tudi priliko, videti njihov kruh. Moka, iz katere je bil narejen, je bila mešanica različnih žitnih vrst, ovsa, ječmena, rži in koruze. Bila je tako slabo zmleta, da se je zdelo, kakor da bi bilo zrnje stolčeno s kamenjem. Kruh je bil napol pečen pri taboriščem ognju na ilovnatih tleh. Imel je tako čuden duh, da je moral oni, ki ga je hotel jesti, imeti res skrajno lakoto. Ugodnejši vtis napravljajo častniki. Ti so večinoma lepi ljudje in v primeroma dobro ohranjenih uniformah ter so sicer hladnega, a uljudnega vedenja.

Da se v deželi strogo pazi na red, je popolnoma naravno. Posebna pozornost se posveča srbskemu delu prebivalstva, pri čemur čuti marsikdo na lastni koži, da je naša potrebljivost izčrpana in da se z vojno ni igrati, ker se je ost obrnila. Poznavalcu Bosne se zdi nekoliko nenavadno, ker ne vidi nikjer več srbskih popov v svojih duhovskih oblekah. Pred tedni sem videl metropolita Letica v njegovi duhovniški obleki, ostale znane pravoslavne duhovnike pa sem videl samo v civilu in mnogi so si dali obriti tudi brade. Tempora mutantur! Komaj prikrito nezadovoljnost je zbudila v celi deželi

obsodba sarajevskih morilcev.

Saj je splošno znano, da so bili na razpolago dvojni rojstni podatki o žalostnih junakih te tragedije in da je zakon upošteval one, ki so bili za obtožence ugodnejši kot n. pr. pri Principu. Čudno je, kako je mogoče, da se pusti popa na svojem mestu, ki vpiše rojstvo svojih župljanov šele pol leta pozneje. Mnogo je ljudi, ki se ne dajo prepričati, da se omenjeni vpis ni zgodil celo 20 let pozneje. Vsekakor je bil nauk o bodočem boljšem nadziranju matrik, ki jih vodijo popi, drago, po človeškem mnenju celo predrago plačan.

Nova določila za vojaško takso.

Za vojaško takso je izdalo brambno ministrstvo odlok, ki postruže določila o plačevanju vojaških taks. Določila se je pa vojaška taksa po višini dohodninskega davka in znaša pri tistih, ki plačujejo v I. razredu K 13-60 do K 15-20 dohodninskega davka (letni dohodek K 1600— do K 1800—) 11 K. Naslednja razpredelnica nam natančno kaže višino vojaških taks z ozirom na dohodninski davek.

Razred	Dohodnina				Vo- jaška taksa
	Dohodninske davčne postavke		Davčen postav- kom odgovarja dohodek		
			od	do	
	od	do	nad	do	
k r o n					kron
1	13-60	15-20	1.600	1.800	11
2	17—	18-70	1.800	2.000	13
3	20-40	24-40	2.000	2.400	17
4	28-50	32-60	2.400	2.800	23
5	36-70	40-80	2.800	3.200	29
6	44-90	49—	3.200	3.600	35
7	55-10	61-30	3.600	4.000	43
8	69-50	79-50	4.000	4.800	55
9	90—	100-50	4.800	5.600	70
10	112-50	127—	5.600	6.600	88
11	145-50	164—	6.600	7.800	113
12	184-50	207—	7.800	9.200	143
13	234—	273—	9.200	11.000	182
14	309—	348—	11.000	13.000	232
15	387—	428—	13.000	15.000	285
16	469—	510—	15.000	17.000	339
17	552—	597—	17.000	19.000	394
18	643—	706—	19.000	22.000	458
19	793—	886—	22.000	26.000	564
20	978—	1.071—	26.000	30.000	678
21	1.169—	1.267—	30.000	34.000	795
22	1.365—	1.463—	34.000	38.000	915
23	1.561—	1.705—	38.000	44.000	1.050
24	1.905—	2.106—	44.000	52.000	1.260
25	2.307—	2.513—	52.000	60.000	1.500
26	2.719—	2.935—	60.000	68.000	1.753
27	3.152—	3.378—	68.000	76.000	2.018
28	3.615—	3.852—	76.000	84.000	2.292
29	4.089—	4.336—	84.000	92.000	2.574
30	4.584—	4.841—	92.000	100.000	2.865
31	5.109—	5.377—	100.000	108.000	3.165
32	5.645—	5.913—	108.000	116.000	3.465
33	6.181—	6.449—	116.000	124.000	3.765
34	6.717—	6.985—	124.000	132.000	4.065
35	7.253—	7.521—	132.000	140.000	4.365
36	7.789—	8.057—	140.000	148.000	4.665
37	8.325—	8.593—	148.000	156.000	4.965
38	8.861—	9.129—	156.000	164.000	5.265
39	9.397—	9.665—	164.000	172.000	5.565
40	9.933—	10.201—	172.000	180.000	5.865
41	10.469—	10.737—	180.000	188.000	6.165
42	11.005—	11.273—	188.000	196.000	6.465
43	11.541—	12.030—	196.000	210.000	6.833
44	12.700—	13.370—	210.000	230.000	7.538
45	14.040—	14.710—	230.000	250.000	8.288

Službena taksa se za vsakih 20.000 kron višjega letnega dohodka povzra za K 750—. Nova določila veljajo že za leto 1914.

Naročajte „Slovenca“!

Koliko časa bo trajala vojna?

V francoski akademiji moralnih in političnih znanosti se sedaj razpravlja o vplivu vojne na finančni, narodnogospodarski in etnološki položaj. Leroy-Beaulien je izrazil mnenje, da utegne sedanja vojna trajati še zelo dolgo. Nasprotnikov Nemčije in Avstro-Ogrske je 321 milijonov ljudi, prebivalstva obeh zaveznikov pa samo 116 milijonov. Vsega prebivalstva je na Nemškem sicer za 65 odstotkov več nego na Francoskem, če se pa šteje le ljudi, stare nad 20 let, prekaša nemško prebivalstvo Francoze le za 35 odstotkov. Da zamorejo mnogo manjša ljudstva vzdržati dolgotrajne vojne, so najbolj dokazali Buri, ki so s svojo vojsko 30.000 mož nad tri leta kljubovali angleški armadi 150.000 mož. Srbija se vojskuje zdaj s kratkimi presledki že nad dve leti in ima okoli 13 odstotkov svojega prebivalstva pod zastavami.

Yves Guyot je drugačnega mnenja, ki pravi, da je dolgotrajna vojna v večji meri odvisna od narodnogospodarskih nego od fiziških razlogov. Leta 1870. so skupni vojni stroški znašali okrog 12 in pol milijarde, ki jih je vse morala plačati Francija, pri čemer si je Nemčija prihranila 5 milijard odškodnine. Če sedaj računamo, da ima Nemčija na bojiščih vedno 3 milijone ljudi, Avstrija 2, Francija 3 in Rusija 4, znašajo vojni stroški samo teh velesil po 150 milijonov frankov na dan, 4 in pol milijard na mesec, oziroma 54 milijard na leto. Ta vsota odgovarja natančno vrednosti letne produkcije teh štirih držav, od katere pa spada samo šestinka na dohodke iz nepremičnin. Ti dohodki iz posestev pa se v času vojne znižajo za tri četrtine, ker polja ni mogoče v celem obsegu obdelovati, že zaradi pomanjkanja moških ne. Efektivna izguba vsled vojne znaša torej, če ta izpadek prištejemo, 7.75 milijard na mesec, 46.50 za pol leta in 93 milijard na leto. Na ta način bi Francija v pol letu izgubila 15 milijard frankov, Nemčija 22. Ne glede na ostale posledice bi trebalo več kakor desetletnega dela, da se ta škoda popravi. Tudi londonski »Economist« pobija nazore Leroy-Beaulienove ter prihaša do zaključka, da more vojna trajati največ 8 mesecev, ako vpoštevamo izdatke in možnost dovoza.

MATTONIS

JEDINSTVEN
U SVOJOJ
ANALITIČNOJ
KAKVOČI

NAJBOLJE
ODAVNA NAJSIGUR-
NIJE PORODIČNO
PIČE

GISSHÜBLER

ČISTI PRIRODNI ALKALIZIRAN
KISELI IZVOR

Zaloge v Ljubljani:

A. Šarabon in Mihael Kastner.

Učenec

za pekovsko obrt se takoj sprejme pri Franu Beden v Ljubljani, Tržaška cesta 4. 3061

Izgotovljene obleke, suknje, pelerine

za moške in dečke ter lepe in jako okusno izgotovljene iz pliša ali sukna vrhne

jopice in plašče za ženske in deklice

2999 v zalogi po stalno najnižji ceni v manufakturni in konfekcijski trgovini

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovane in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj I., Falkenstrasse 1.

PRODA SE prav malo rabljen

PUCH' - AUTOMOBIL

po zelo nizki ceni. — Podrobnosti poda FRAN FLORJANČIČ, mehanik, Šelenburgova ulica 6.

Zobna krema

KALODONT

Usna voda

Po ceni se prodaja več konjskih sedel, šivalni stroj in kopirna preša 3115 na Erjavčevi cesti 14.

Vzgojiteljica

z dobrim izpričevalom, ki zna tudi šivati, želi nastopiti mesto; gre tudi samo popoldan. — Ponudbe pod »Vzgojiteljica« 3158 na upravo »Slovenca«.

Mlada, pridna

HIŠNA

ki zna tudi nemško, se takoj sprejme. — Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 3160. (Znamka!)

Dvoje stanovanj

se odda po primerni ceni v Naklem št. 45, blizu kolodvora in cerkve poleg državne ceste, eno v prvem nadstropju, drugo v pritličju, vsako obstoječe iz 2 sob, 1 kuhinje z vodovodom, ter kleti, pripravno za kakega vpokojenca. Na željo se odda tudi vrt. Natančnejša pojasnila pri V. Oršlec-u, Naklo pri Kranju. 2824

V najem se odda s 15. decembrom dobro vpečljana

mesnica.

Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod številko 3134.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA - KOMENSKA ULICA 4
SEPTIMIAN PRIMARJ - DR. FR. DERGANČ

Dve inteligentni gospici iščeta službi kot

blagajničarki ali kot prodajalki

zmožni tudi samostojno voditi trgovino. — Ponudbe pod naslovom J. J. št. 99 na upravo »Slovenca«. 3157

Krompir

suho zdravo blago, vagonске množine 3153 dobavljajo po zmerni ceni

Domicelj & Belle, Rakek.

Pri Škofu

Ljubljana, Pred Škofijo št. 3 Medarske ulice

Geniki na zahtevo brezplačno.

Sanatorij Elizabetišče

za notranje, kirurške in ženske bolezni (bol. postrežba sester križark).

Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmerne. V sanatoriju moderno kopališče z vsemi zdravilnimi pripomočki.

Poljanska c. 16.

Telefon št. 141

Oblast. pov. zemljemerec in sodni izvedenec

Ferdo pl. Kleinmayr

LJUBLJANA, Slomšekova ulica št. 3, prilicje, priporoča se za vsa v zemljemersko in geodetsko stroko spadajoča dela. 3149

Za svojo žago z električnim obratom potrebujem

2 trezna, neoženjena žagarja 2

na beneški jarem (Venezianer Gatter) s 3—4 listi. Zasluge je stalen in dober. Zaga gre vedno. — Ponudbe je poslati na naslov: Franc Dolenc, trgovina z lesom v Stari Loki, pošta škofja Loka, Gorenjsko. 3089

Vsakovrstne nove hrastove

SODE

ima naprodaj AVUGUST REPIČ v Ljubljani (v Trnovem.) Popravila se točno izvršujejo.

Vino

lastnega pridelka na drobno in debelo za domačo uporabo po zmernih cenah razpošilja Matej Ventin, Kaštelir, Istra. 3073

Kantina Corazza

Levada (Istra)

601

VINO

belo, črno in šiljer lastnega pridelka se pošilja po jako ugodni ceni. Za pristnost se jamči.

Jabolka

zimsko, okusna, 500 kg, so naprodaj pri IVANI FERTIN v Zasipih, p. Bled.

Orožje in kolesa

na obroke. — Posamni deli najceneje. Ilustrovani ceniki zastoj.

F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih strojev Opotčno ob drz. žol. 2124, Češko. 4733

Štambilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev

Ljubljana, Selenburgova ul. št. 1.
Ceniki franko. 553 Ceniki franko.

Orehe-slive

vrste, zdravo ter le dobro sušeno blago kupuje

v vsaki množini po solidnih najvišjih cenah tvrdka Iv. A. Hartmann nasl. Aug. Tomažič, v Ljubljani. —

Tudi **KROMPIR**

zele vagone se kupuje ter po solidnih, primer- nih cenah zopet oddaja. 3120

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1913. K 170.217.149—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1913. K 43.424.496-17
V letu 1913. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava življenjsko zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštne prosto.

2171 Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Donajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

s.e. priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornametiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo- dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porce- lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3686

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Prodaja.

Dne 17. novembra 1914 dopoldne ob 10. uri se vrši v Kočevju prostovoljna prodaja zemljišča v konkurzu se nahajajoče Ama-rije Schleimer, vlož. šteč. 369 k. o. Kočevje, obstoječe iz stavbene parcele šteč. 157 in na njej stoječe hiše št. 99 v Kočevju, v kateri se nahaja žaga in mlin z vzdanim bencinovim motorjem. Izključna cena je K 20.000—, pod katero se ne prodaja.

Dražbeni pogoji so na upogled pri c. kr. okrajnem sodišču v Kočevju, v sobi šteč. 4. 3112

P. n.

Telefon šteč. 283.

Podpisani naznanjam, da imam letos v zalogi razni stavbni material. Posebno opo- zarjam, da imam večjo zalogo

cevi iz kamenine

iz najboljših tvornice Hruschauer, kakor tudi cementne cevi v različnih dimenzijah, cementne in šamotne plošče, storje ter razne vrste izolacijskih tvarin.

Pri naročilih zadostuje, da se mi za kamene cevi navede višina nadstropij, oziroma hiše, pri vlažnih stenah in raznih izolacijah množina kvadratnih metrov stene, za tlak obris prostora itd.

Vsa strokovna navodila in proračuni za naročnike brezplačno.

Veselo spoštovanjem

Stavbna tvrdka Ivan Ogrin, Ljubljana

Gruberjevo nabrežje šteč. 8.

960

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogovice se ceno podpičetelejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogovice, ro- kovice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent „Wiedermann“ je edina in najuglednejša pri- lika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo zagotovljeno. Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje. 118

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Mizarstvo.

Popolna spalna oprava za 2 osebi 3gotovljena iz tu- ali inozemskega oreha ali hrasta z marmorjem in og- ledalom

Jamči se za so- lidno delo.

Cene konkurenčne.

Zahtevajte najnovejši katalog, kateri obsega nad 300 modernih slik.

350

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Jerezije cesta 13-18.

Djakovski mlin na valjčke d. d. v Djakovem.

Zastopstvo za Kranjsko:

A. Švara, Ljubljana.

Zahtevajte v lastnem interesu edi- no specialno pristno

pšenično moko

znamka:

Jako Jako Jako Jako Jako Jako

ker je ista ne samo najboljša, am- pak tudi najcenejša. 44

Priporočamo hitre

159

drože (presgerm)

iz drožarne Josipa Košmrl nasl. Katinka Košmerl, Ljubljana, Frančiškanska ul. 8. Izborno blago. Točna postrežba. Zahte- vajte drože v prid »Slovenske Straže«.

Najcenejši nakupni vir volne za pletenje

vseh kakovosti.

Izdelovanje životnih pasov, nogavic, snežnih čepic, zimskih zapestk in kolenogre cev.

Toni Jager

Ljubljana, Židovska ulica 5.

2781

Anton Presker

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 14

se priporoča sl. občinstvu za mnogobrojen poset zlasti pa preč. duhovščini in izdelovanju vsakovrstne duhovniške obleke (talarjev itd.), iz trpežnega in solidnega blaga, po nizkih cenah. 811 52

MARXOVÉ EMAIL

in glazure za tla, izborne specialitete, ki se zelo hitro suše in jih vsak lahko rabi.

Zaloga tovarne za lake

Ludvika Marxa

pri tvrdki BRATA EBERL, Ljubljana.

1250